

Karitas

Škofijska karitas Ljubljana

*Občni zbor
Škofijske karitas Ljubljana*

18. MAREC 2017

**OBČNI ZBOR
ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA**

18. MAREC 2017

*»Ti si Bog ponižanih,
pomočnik majhnih,
zaščitnik slabotnih,
branitelj preziranih,
rešitelj obupanih.«*

(Jdt 9,11)

Zbornik za Občni zbor Škofijske karitas Ljubljana

Izdala: Škofijska karitas Ljubljana

Odgovarja: Jože Kern

Uredila: Polona Miklič

Fotografije: arhiv ŠKL, arhiv SK, arhiv Družine, arhiv Tabora slepih

Fotografija na naslovnici: Tatjana Splichal

Oblikovanje: Studio Signum

Tisk: Tiskarna Para

Naklada: 900 izvodov

Ljubljana, marec 2017

OBČNI ZBOR ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA

18. MAREC 2017

**»Ti si Bog ponižanih,
pomočnik majhnih,
zaščitnik slabotnih,
branitelj preziranih,
rešitelj obupanih.«**

(Jdt 9,11)

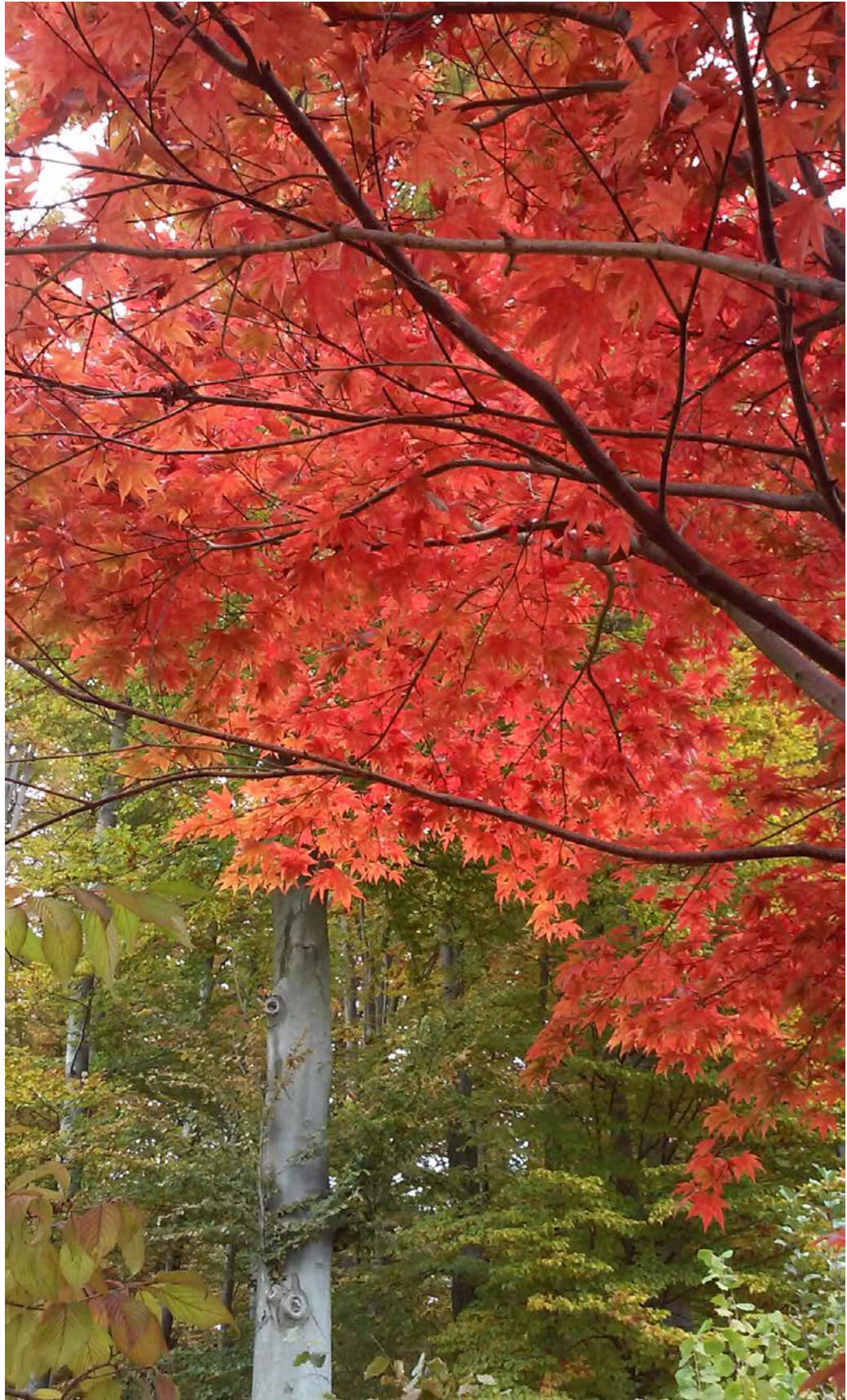
Papež Francišek v apostolski spodbudi Veselje evangelija:

Čudovite lepote evangelija ne moremo vedno ustrezno izpričati, a vendar obstaja znamenje, ki ne sme nikoli manjkati: to je odločitev za zadnje, za tiste, ki jih družba izloča in zavrača. (195)

Bog naklanja ubogim »svoje prvo usmiljenje«. Ta posebna Božja ljubezen ima posledice v verskem življenju vseh kristjanov, ki so poklicani, da mislijo tako kakor Jezus (prim. Flp 2,5). Ta ljubezen navdihuje Cerkev v odločitvi za uboge.

Ubogi nas lahko veliko naučijo. Niso le deležni verskega čuta (sensus fidei), ampak tudi poznajo trpečega Kristusa zaradi svojega trpljenja. Potrebno je, da se vsi od njih učimo evangelija. Nova evangelizacija je povabilo, da priznamo zveličavno moč v njihovem življenju in jih postavimo v središče poti Cerkve. Poklicani smo, da v njih odkrijemo Kristusa in postanemo glasniki njihovih potreb in da smo tudi njihovi prijatelji, da jim prisluhnemo, jih razumemo in sprejmemo skrivnostno modrost, ki nam jo Bog hoče posredovati po njih. (198)

Sveti Duh ne navdihuje pretiranega aktivizma, ampak predvsem pozorno ljubezen do drugega ... Ta ljubeča pozornost je začetek prave skrbi za njegovo osebo. Na tej osnovi si nato zares prizadevam za njegovo dobro. To vključuje, da ubogega cenim v njegovi posebni vrednosti, z njegovo duševnostjo, z njegovo kulturo in z njegovim načinom življenja vere. (199)

SPOŠTOVANI SODELAVCI ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA,

pomenljivo je, da sveto mašo ob občnem zboru Škofijske karitas Ljubljana obhajamo na praznik svetega Jožefa, moža Device Marije. Njemu je Bog v svoji previdnosti zaupal varstvo Božje Matere Marije in svojega Sina Jezusa. S tem pa je postal tudi kras domačega življenja in steber družin, kakor se mu priporočamo v litanijah svetega Jožefa. Mi pa se danes oziramo vanj v razmišljanju o poslanstvu Karitas v Cerkvi in v svetu.

Življenje sv. Jožefa nam razodeva komaj predstavljivo Božjo ljubezen do človeka. Kljub tolikim človekovim dejanjem nezvestobe, nepokorščine, izdajstva in zatajitev Bog vendarle ni odstopil od svojega prvotnega sklepa, da ljubezni ne bo živel samo znotraj Svete Trojice, ampak jo bo razlival navzven. Izkazoval jo bo svojemu stvarstvu, med vsemi ustvarjeninami pa najbolj človeku, ki edini lahko na ljubezen zavestno odgovori z ljubeznijo.

Srečevanje Božje ljubezni in človekove nezvestobe je šlo še dlje. Ne le, da se Bog ni odvrnil od svoje ljubezni. Ni se odvrnil niti od svojega predrznega zaupanja v človeka. Kljub vedno novim izkustvom človekovega izdajstva je vendarle Bog po človeku stopal v odrešenjsko zgodovino in po človeku izpolnjeval obljubo, da bo »dedič sveta zaradi pravičnosti iz vere«, kakor pravi današnje berilo iz Pavlovega pisma Rimljanom.

Zato je ob koncu časov, ko je za Odrešenika poslal svojega edinega Sina (prim. Jn 1,4,14), varstvo svojega Sina spet zaupal človeku, možu Device Marije, Jožefu. Tudi ta je pokazal, da pri sprejemanju poslanstva, ki mu je zaupano, okleva. Spoznanje njene nosečnosti, za katero ni vedel, ga pripelje do odločitve, da jo skrivaj odslovi. Samo »čudežno« posredovanje Gospodovega angela, ki mu v spanju pravi: »Jožef, Davidov sin, ne boj se vzeti k sebi svoje žene Marije; kar je namreč spočela, je od Svetega Duha,« ga prepriča, da svojo odločitev prekliče in sprejme poslanstvo Marijinega moža in krušnega očeta Jezusa Kristusa.

Če bi njegovo vlogo presojali po poročilu evangelijev, ni imel pomembnega poslanstva. Evangeliji ga omenjajo samo šestnajstkrat. Nikoli ne izgovori nobene besede. Prav v današnjem evangelijskem odlomku pa spoznamo, kako je bil Jožef sposoben sprejeti poslanstvo, ki mu ga je namenil Bog: »Ne boj se vzeti k sebi svoje žene Marije; kar je namreč spočela, je od Svetega Duha.« (Mt 1,20).

Ne boj se vzeti k sebi svoje žene, kakor je za Marijo rekel angel, je pomembno povabilo, ki ga morajo vedno znova slišati tudi vsi sodelavci Karitas in sploh vsi kristjani. Še več. To povabilo bi morali vedno znova slišati vsi ljudje. Vsi ljudje namreč stopamo v odnose. Vsi ljudje smo soočeni z negotovostjo, ki je zbegala sv. Jožefa. Marijo je namreč doživel kot čisto drugačno, kot si jo je predstavljal. Tudi mi vedno znova ljudi – svoje domače, sosede, sodelavce in vse druge – spoznavamo kot čisto drugačne, kot pa smo jih spoznali v prvem trenutku. Ali jih bomo sprejeli, bomo postali njihovi bližnji, bomo dovolili, da vstopijo v naše življenje, ali pa bomo postavili mejo in tudi mi na nek način napisali ločitveno pismo ter jih skrivaj odslovili?

Jožef je v odločilnem trenutku poslušal Boga. Sam pri sebi je globoko pretehtal vse razloge, ki so odločitev nagibali k eni ali drugi smeri. Bog sam ve, koliko noči ni spal, ko je v svojem srcu tuhtal, ali naj Marijo, ki je tako drugačna, ki pod svojim srcem nosi življenje, ki ni njegovo, sprejme za svojo ženo ali ne. In potem, ko je po vsem svojem premišljevanju sprejel sklep, da jo skrivaj odslovi, se mu je v spanju prikazal Gospodov angel in mu rekel: »Jožef, Davidov sin, ne boj se vzeti k sebi svoje žene

Marije; kar je namreč spočela, je od Svetega Duha.« Evangelist nadaljuje, da je Jožef, ko se je zbudil iz spanja, storil, kakor mu je naročil Gospodov angel.

To je veliko sporočilo tudi za vse karitativno delovanje v Cerkvi. Po človeških merilih – po človeških merilih je razmišljal sv. Jožef ob spoznanju, da je Marija noseča in po človeških merilih jo je sklenil skrivaj odsloviti – bi marsikoga, ki potrka na naša vrata, preprosto odslovili. Človeška merila so silno ozka. Človeška merila vedno znova odkrivajo tiste, ki so zunaj. Tiste, ki po takšnih ali drugačnih merilih, ki pa so vedno naša, ne morejo prestopiti našega praga.

Če pa pogledamo drugače, se po človeških merilih ne bi nikoli zgodila Sveta družina, ki jo tolikokrat jemljemo za zgled. Po človeških merilih bi Jožef napisal ločitveno pismo in v skladu z vsemi človeškimi oziri odslovil svojo zakonito ženo Marijo. Po človeških merilih bi nikdar ne imeli Svete družine, ki se ji priporočajo vse naše družine. Po človeških merilih bi se odrešenje sploh ne moglo uresničiti.

Tudi delovanje Karitas ne more sloneti na človeških merilih. Zakaj bi svoj čas daroval za ljudi, ki jih sploh ne poznam? Zakaj bi poslušal vprašanja ljudi, ki ne sodijo v krog mojega zanimanja in moje ljubezni? Zakaj bi prenašal pakete s hrano za tiste, ki mi morda za to ne bodo nikoli hvaležni? Zakaj bi poslušal pritoževanje in velikokrat tudi žalitve ljudi, o katerih ne vem nič drugega, kot da so potrkali na vrata naše Karitas in da najbrž potrebujejo pomoč? Zakaj?

Kako zahteven, naravnost strašljiv je ta zakaj? Po vseh razmišljanjih, iskanjih odgovorov in utemeljevanju drugačnih odločitev je nazadnje edini odgovor, ki vzdrži, ne da bi ga znali utemeljiti v kategorijah tega sveta: »Lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, tujec sem bil in ste me sprejeli.« (Mt 25,35).

Zato, dragi člani Karitas, se vam danes zahvaljujem, da delate nekaj, česar po logiki tega sveta ne moremo utemeljiti. Človeško sklepanje bi ravnanja nekoga, ki je sodelavec Karitas, ne potrdilo. Toda Bog je izven človeškega sklepanja. Kakor je sv. Jožefa spodbudil, da je sprejel k sebi Marijo, spodbuja tudi nas, naj sprejmemo k sebi ljudi, ki z nami nimajo nič skupnega, potrebujejo pa pomoč.

Dragi člani Karitas, hvala vam za vse. Hvala vam, da nas s svojim delovanjem vzgajate za pomoč ljudem, za katere mislimo, da bi jih morali odsloviti. Naj zgled vaše zvestobe med nami nikoli ne uga-sne. Amen.

*msgr. Stanislav Zore
ljubljski nadškof*

POGLED V PRETEKLO LETO

Drage sodelavke, dragi sodelavci,

želimo si, da bi ob prebiranju letošnjega zbornika lahko v sebi obnovili in utrdili mnogo dobrega in koristnega, predvsem pa, da bi v vas lahko raslo veselje do življenja in dela, posebej še veselje do življenja iz evangelijskih vrednot. To je glavni razlog, da vsako leto objavimo nadškofovo pridigo, glavno predavanje in zapise obravnavanih tem iz četrtkovih izobraževalnih večerov. S tem sporočila in znanje naših predavateljev, ki jih skrbno izbiramo, dosežejo večje število naših sodelavcev in se tudi v tistih, ki se dogodkov in izobraževanj udeležujemo, globlje zasidrajo, večajo naše zavedanje in razumevanje življenja in nas tudi spreminjajo.

V poročilih o delovanju župnijskih Karitas in Škofijske karitas boste našli opisano naše skupno delo, tako, kot smo ga lahko povzeli iz vaših letnih poročil, ki ste jih večinoma uspeli poslati v elektronski obliki. Ob tej priliki se vam na Škofijski karitas zahvaljujemo za vse obsežno administrativno delo, ki nas obremenjuje, je pa za naše delovanje in za zagotavljanje financiranja nujno potrebno. Posredno prav to pisarniško delo omogoča tako zajeten obseg finančne, materialne in svetovalne pomoči, ki nas, zajeta v skupna poročila, navdaja s hvaležnostjo in zadovoljstvom.

Sodelavci Škofijske karitas z veseljem spremljamo razvoj in širitev uporabe našega informacijskega sistema v mreži župnijskih Karitas. Skoraj polovica jih je za sistem že opravila osnovno izobraževanje, večina od teh ga tudi redno uporablja. V prihajajočih mesecih bomo ponovili tečaje za osnovno uporabo sistema in še posebej za uporabo modula za vodenje EU-hrane. Modul več župnijskih Karitas že uspešno uporablja. Župnijskim Karitas je omogočena tudi individualna pomoč na domači lokaciji pri vpeljavi ali nadaljnji uporabi sistema. Glede na opisano stanje se kot najbolj primeren način širjenja uporabe sistema kaže prenos znanja med sosednjimi župnijskimi Karitas. Naprošamo tiste, ki sistem dobro obvladajo, da ponudijo svojo pomoč sosednjim Karitas.

Na projektu razdeljevanja EU-hrane smo imeli kontrole s strani ministrstva v večih župnijskih Karitas. Pokazalo se je, da to delo logistično, dokumentacijsko in z vidika presoje upravičenosti uporabnikov do pomoči dobro obvladamo. Kontrole bodo sledile tudi v letošnjem letu, zato je prav, da upoštevate navodila Škofijske karitas za vsa področja dela na projektu EU-hrane. Pomembno je, da se nam ne zmanjšuje število uporabnikov. Posebej opozarjamo na upoštevanje kriterija, ko so družine upravičene do pomoči v primeru, da se same prepoznajo kot take, ali pa jih tako prepoznate sodelavci župnijske Karitas. V primerih, ko ni možno pridobiti dokazil o dohodkih gospodinjstva, zadošča tudi zabeležka razlogov, iz katerih odgovorni v župnijski Karitas prepoznate upravičenost prejemnikov.

Pri izvajanju ukrepa EU-hrane so pomembni tudi tako imenovani spremljevalni ukrepi. Vanje sodi informiranje, spremljanje, svetovanje in usmerjanje uporabnikov. Te dejavnosti župnijske Karitas izvajate že vrsto let. Želimo, da to delo zabeležite v informacijskem sistemu ali v papirnih kartotekah in o njih poročate v letnem poročilu v ustreznih rubrikah. V primeru nejasnosti nas pokličite, da vas usmerimo oz. pomagamo pri vsebinskem reševanju težav.

Bodite veseli, da ste zdravi in lahko delate in ljubite!

*Jože Kern,
generalni tajnik Škofijske karitas Ljubljana*

KAM PAPEŽ FRANČIŠEK VODI CERKEV

Kratko spregovoriti o papežu Frančišku ni enostavna zadeva. Papež je v štirih letih od izvolitve odprl toliko zadev, vsebin, področij, nagovoril toliko ljudi in vstopil v toliko prostorov življenja – vse od življenja najbolj ubogih, tudi beguncev in zapornikov, pa do vrhov družbe, denimo Evropskega parlamenta in Združenih narodov. Kako iz te celote izluščiti nekaj poudarkov za kratko srečanje? Uvodoma želim odpreti le dve temi, brez katerih se mi zdi, da ne moremo niti razumeti papeža niti razbrati, kaj papež postavlja v ospredje karitativnega delovanja.

Brez dvoma je eden njegovih najbolj značilnih poudarkov, da si močno želi ubogo Cerkev za uboge, Cerkev, ki je blizu vsem, zlasti pa ubogim. A papež s tem ni mislil na to, da »je potrebno o tem govoriti«, ampak, da to živimo in da je to, kar govorimo in kar živimo, v bistvu isto, brez dvoličnosti. Po drugi strani pa vedno znova poudarja,

da je grešnik in da smo grešniki – a grešniki, na katere se je Bog ozrl z velikim usmiljenjem. Mislim, da to odlično povedo besede njegovega prijatelja, učitelja, sodelavca in velikega argentinskega teologa Juana Carlosa Scanonneja. Njegov odgovor na vprašanje: »Kam papež pelje Cerkev?« je bil: »K evangeliju. Kot Jezus. Želi reformo in želi Cerkev, ki ne bo sama sebi namen, ki ne bo usmerjena sama vase, temveč navzven, k svojemu poslanstvu.« Največjo nevarnost Scanonne vidi v skrbi posameznikov za lastne interese: »Zdi se mi, da je miselnost, ki se oklepa lažnih gotovosti, ki se boji sprememb, lahko ovira na tej poti.« (v RTV oddaji 28. septembra 2014).

Izvolitev kardinala Bergoglia za papeža je bila za nekatere precejšnje presenečenje, saj niso pričakovali papeža s tolikšno starostjo. A kot se je kmalu izkazalo, je bil bolj kot izvolitev presenetljiv stil, s katerim je papež Frančišek začel voditi Cerkev. Če navedemo samo dve začetni izbiri. S tem, da se je kot papež usedel v avtobus z drugimi kardinali, da je za svoje bivanje izbral dom svete Marte – in s tem zavrnil poseben avtomobil, posebno palačo – je jasno pokazal, da noče vzvišenosti, ampak želi ostati blizu drugim škofom in vsem ljudem – a ne blizu le v besedah, ampak blizu v deljenju življenja.

Omeniti želim še par njegovih značilnih dejanj, s katerimi sporoča, kako razume krščanstvo in Cerkev, kako živi odnos do navadnih ljudi in kako sprejema življenje sveta.

Papež Frančišek je takoj po izvolitvi za papeža z balkona na trgu sv. Petra zbrane ljudi, preden jih je blagoslovil, prosil, da ostanejo za trenutek v tišini in prosijo Boga zanj. Kot da je želel reči, brez molitve Cerkev škof ne more dati blagoslova; molitev in blagoslov sta povezana. Cerkev smo vsi skupaj in povezani, vsi imamo mesto v njej in odnos med verniki (laiki) in škofom/papežem ni enosmeren. Brez molitve in prošnje vernih duhovnik ne more izvrševati poslanstva.

Podobno je bilo pred sinodo o družini. Na večer pred prvim zasedanjem sinode o družini, oktobra 2014, je na trgu sv. Petra zbrane ljudi prosil, da so skupno prosili za darove Svetega Duha, brez katerih po papeževih besedah sinode ne more biti. To so zlasti dar poslušanja, dar iskrenega dialoga, odprtega in bratskega, dar pogleda – pogleda, uprtega v Kristusa, in pogleda, ki se poistoveti s Kristusovim pogledom. Naslednji dan pa je zbrane sinodalne očete prosil, da naj govorijo iskreno in odkritosrčno, s »parresio«, da naj poslušajo s ponižnostjo in dejansko upoštevajo drug drugega. S tem je povedal, da je sinodalnost »hoditi skupaj«, poslušajoč drug drugega in skupaj poslušajoč Svetega Duha. Papež je jasen: poslušanje, iskrenost pogovora, zazrtost v Jezusa in zaobjetost v Sveto Trojico niso zadeve, ki bi jih ljudje lahko storili iz svoje volje, ampak so to darovi Duha. In vsa Cerkev je poklicana, da kliče Duha.

Značilna je tudi poteza papeža, da je bil na veliki večini zasedanj sinode, kjer pa ni nič govoril, ampak samo poslušal. Imel pa je govor na koncu sinode in tedaj je spregovoril kot resnični pastir. Na prvem je spregovoril tudi o skušnjavah, ki se pojavijo na poti iskrenega iskanja Božje volje – s čimer je jasno povedal, da sinoda ni govorila o idejah, ampak o srečanju veselega oznanila evangelija in konkretnega življenja ljudi. Če bi govorili o idealnosti zakona in družine z razumom, verjetno mnogih skušnjav ne bi bilo. Ko pa iščemo resnično srečanje vere in življenja, pa bodo skušnjave vedno prišle. Z drugimi besedami, skušnjave so lahko tudi znak tega, da gre dogajanje v pravo smer, kar hude duhove zelo moti – zato temu nasprotujejo. Z drugimi besedami, papež Frančišek skuša spodbujati pristno vernost in pravo vero ljudstva, bratstvo škofov, skupno hojo in skupno poslušanje Duha ter razumevanje načina duhovnega življenja: vsakega, ki si prizadeva za dobro, skušnjave želijo od tega odvrniti. Brez duhovnega boja ni resničnega prizadevanja za dobro in lepo življenje.

Naštetimo še nekaj drugih značilnih potez papeža Frančiška, izmed katerih bomo nekatere na predavanju pojasnili širše. Za papeža je značilna prednostna izbira za uboge, razviti želi kulturo bližine, kulturo srečanja, zelo poudarja potrebo po razločevanju (razločevanje duhov, pastoralno razločevanje ...), posebej je blizu vsem, ki trpijo, so preizkušani, pa tudi vsem drugim – zna se skupaj z drugimi veseliti in zna izraziti besedo tolažbe. Do kristjanov pa vse do kardinalov je včasih zelo zahteven – jasno je, da skuša Cerkev očistiti, posebej še očistiti tega, kar se je razkrilo v zadnjih desetletjih. Že njegov predhodnik papež Benedikt XVI. je povedal znamenite besede, da je včasih več zla v Cerkvi kot zunaj nje. Papež Frančišek se očitno tega zaveda in skuša očistiti Cerkev, vse od kurije navzdol. Tega se vsi v Cerkvi ne vesele, a nikoli ne gre prezreti, da si tega ni sam izbral, saj se je na pogovorih pred konklavom jasno pokazalo, da so reforma kurije, prečiščenje Cerkve, iskanje novega srečanja med krščanstvom/Cerkvijo in svetom tri temeljne naloge novoizvoljenega papeža.

Papeževe poudarke zelo posrečeno in točno označujejo tudi sledeče zadeve: premik od pravil k obličju, poudarek na usmiljeni ljubezni – ki ni zoper resnico ali pravičnost, ampak, ki resnico spregovori na način ljubezni. Nekateri so zapisali, da papež Frančišek prinaša revolucijo ljubezni in nežnosti. Zelo pomemben premik izražajo njegove besede, da mora »Cerkev iti ven«, odpreti vrata cerkva in iti na vsa območja življenja, zlasti na robove, meje, »frontiers«. Besedo »frontiers« je težko prevedeti, kajti ne gre le za meje, robove – gre za stik. Njen bistven pomen je ta, da gre za posebno območje, kjer se konkretno kaže »borba« za pravo življenje (fronta), kjer poteka duhovni boj, kjer se bije »bitka« za uveljavitev evangeljskih vodil. Vemo, da to poteka sredi majhnih in vsakdanjih zadev življenja, pa tudi v velikih zadevah. Papež si prizadeva za pravičnost in to na vseh ravneh. Vodilo ima pa podobno kot mati Tereza: Ne gre za to, da delamo velike stvari, ampak da delamo male stvari z veliko ljubeznijo.

Značilen je tudi v tem, da se vedno znova zahvaljuje. Njegova hvaležnost vsem in vsakemu, ki živi dobro in lepo, ki si za to prizadeva, je iskrena, je izraz bližini življenja. Zato ne preseneča, da pogosto skoraj v istem odstavku izraža zahvalo, hvaležnost in veliko pozornost do teh, ki so izključeni, osamljeni. Ko zvečer ljudem denimo reče, naj gredo domov in da je večer ura srečanja v družini, lepote in veselja, takoj doda: nekateri pa boste prišli domov in bo to najtežja ura dne. Ker ste osamljeni in odrinjeni, ker dom ni dom, ampak je v njem nerazumevanje, morda bolečina ... To je smer našega papeža: blizu vsem ljudem, gojiti resnični občutek povezanosti.

Končno ne gre prezreti papeževega velikega prizadevanja za ekološko vprašanje, skrb za stvarstvo, mir in spravo med narodi, jasno nasprotovanje vsem oblikam izkoriščanja. Do prostega trga je kritičen, saj je vsem evidentno, da imajo od njega večjo korist le nekateri, mnogi pa so izkoriščani. O tem veliko pove njegova drža do denarja. Pogosto pravi, da je denar »slab vodnik«, da hitro lahko postane mamon – drugače pa je z denarjem, ko delavec prejme pravično plačilo, ko ga porabimo za primerno življenje v družini, skrbi za ljudi v potrebi, ko si denar delimo. Bistveno je razločevanje – kajti mnoge zadeve so lahko dobre ali pa slabe in papež vedno znova vabi, da bi to znali presoditi in potem tudi živeti.

Zdi se, da ta papež nečesa res ne prenese: dvoličnosti ali hipokrizije in jezika ozke kazuistike (razlag zaradi razlag). A to želi najprej urediti znotraj Cerkve, vključno z najvišjimi vrhovi. Ko je bil izvoljen, je bila Cerkev sredi mnogih škandalov. Po štirih letih se zdi, da mu veliko ljudi sledi, ne pa vsi. Ali tudi mi, slovenska Cerkev, sledimo njegovim poudarkom, puščam odprto – to vprašanje naj si zastavi vsak sam in zastavimo si ga skupaj.

Vedoč, da papež na eni strani poudarja potrpežljivost, nežnost, usmiljenje, po drugi pa močno kritizira brezbrinjenost, kulturo odmetavanja (tudi potrošništvo) itd.

Papežev stil je jasen: daje nekaj jasnih usmeritev, jasnih točk, drugo pa pušča odprto in ljudi vabi, da so soaker, da se prepoznajo vključene v življenje in v delo. Njegove so besede, da je prispevek vsakega zelo pomemben, pogosto nenadomestljiv.

Zaključil bi rad s par besedami o teologiji ljudstva oziroma teologiji kulture, to je teologiji, kot so jo razvili v Argentini. Jasno je, da papež zajema iz latinskoameriške izkušnje Cerkve. Eden pomembnih poudarkov le-te je prednostna odločitev za uboge. A to ni predvsem delo zanje, ampak bližina z ubogimi, delitev življenja z njimi. Teologija ljudstva poudarja, da se od njih učimo, da imajo tudi oni besedo za Cerkev in za svet. Pomeni pa tudi, da človek oblikuje življenje tako, da lahko »ubogemu pogleda v obraz, v oči«, kot rečemo pri nas. Če je prvi steber biti blizu ubogim, je drugi živa vera ljudstva, ljudska religioznost. To je vse, kar izraža konkretne izraze vere, romanja, pobožnosti, molitve k svetnikom in angelom ... Ne gre za abstraktne ideje, ki bi jih z razumom izpeljali iz Svetega pisma ali drugih virov, ampak za življenje, za izraze življenje iz vere. Tretji steber pa je zgodovinsko-kulturna analiza. Ljudje živimo v določeni kulturi, imamo zgodovino in to nas določa, zaznamuje, pa tudi usmerja, vodi. Vere in življenja ne moremo živeti individualistično ali brez spomina, brez povezovanja preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, brez razumevanja modrosti življenja. Ne gre zgolj za analizo, ki bi vključevala ekonomski in politični vidik družbe, ampak za celoto družbe, za celovit pogled. Zanimivo, da ima politika po papežu zelo veliko in izjemno pomembno vlogo. A politika v smislu delovanja za dobro skupnosti, za dobro skupno življenje in ne politika strankarskih dobičkov, partikularnih koristi ipd.

Zdi se mi, da ti trije stebri veliko povedo tudi za delovanje Karitas in za nas ljudi. Biti blizu ljudem, posebej ubogim, jim prisluhni in biti glas teh, ki nimajo glasu. Ubogi so prezrti, Karitas je lahko eden njihovih glasov v javnosti. Prisluhni živi veri ljudstva, to je veri, ki sooblikuje življenje, in ne idejam o veri. Usmeritev, pozornost, življenjski navdih in delovanje, kjer se vse poveže, kjer vera ne ostaja pri idejah ali prepričanjih, ampak črpa iz življenja in se izraža sredi življenja. In upoštevanje kulture in zgodovine – na družinski, lokalni, narodni in evropski ravni. Ljudje smo umeščena bitja, vsaka skupnost ima svoje korenine, identiteto, spomin, ki jo povezuje – in tudi določa. Dobra skupnost se ne spominja samo ran, ki so jih prizadeli drugi, ampak tudi teh, ki jih je ona prizadela drugim. Vsi potrebujemo usmiljen pogled, očiščenje spomina. Ljudje smo različni, a bodimo, kot papež večkrat pove, ljudje spravljeni različnosti, edinosti v različnosti – in ne iščimo privilegijev zase, za svojo skupnost, ampak delujmo v dobro vseh ljudi.

dr. Igor Bahovec

OBVLADOVANJE TEŽAVNIH STRANK

Vsak izmed nas se je že kdaj soočil s težavno stranko ali težavnim sogovornikom. In po vsej verjetnosti smo si želeli, da bi bila zadeva bolj enostavna oz. da bi bil drugi manj težaven, pa se to ni zgodilo. In vsak izmed nas si verjetno z lahkoto predstavlja težavno stranko. A kaj to sploh točno pomeni?

KDO JE TEŽAVNA STRANKA?

Preden odgovorimo na to vprašanje, pomislimo, ali smo bili kdaj sami v vlogi težavne stranke? Ali pa so nas drugi tako obravnavali? Kakšna situacija je bila to za nas? Je bilo vse v redu ali smo imeli določeno težavo, ki smo jo želeli rešiti?

Stranke, ki nimajo problema, ki so zadovoljne in mirne, niso težavne.

Stranke, ki imajo določene težave, pa neredko so. Vendar pa ni vsaka stranka s težavo tudi težavna. Da bi bila težavna, mora predstavljati tudi težavo za nas.

Težavna stranka je torej stranka, ki ima problem in hkrati s svojim ravnanjem predstavlja problem za nas. Pogosto predstavlja problem za nas, ker ne vemo, kako se ustrezno odzvati. Ne vemo, kako ustrezno ravnati s tako osebo v taki situaciji in posledično lahko s svojimi sicer dobronamernimi odzivi povzročimo ravno to, da je stranka še bolj težavna.

Neredko smo v težavni situaciji (in posledično dojemamo stranko kot težavno), ker bi radi pomagali, pa ne moremo, ali se nam zdi, da bi morali, pa nečemo. Posledično imamo notranji konflikt v smislu: rad bi, pa ne morem; ali moral bi, pa nečem.

VRSTE STRANK

Ko na seminarju ali delavnici vprašam: »S kakšnimi vrstami težavnih strank se srečujete?«, pogosto dobim sledeče oznake: jezna, agresivna/napadalna, nevedna, klepetava, alkoholizirana/omamljena, zahtevna, potuhnjena, negativno naravnana, vsevedna, vsiljivo prijazna, pasivno agresivna, zajedljiva, neurejena, pasivna/lena, čustvena, prestrašena, žaljiva/nespoštljiva/nesramna, prostaška/neotesana, preračunljiva, zavajajoča/lažniva, vsiljiva/nadležna, vsiljivo prijazna, podcenjujoča, pasivno agresivna, zajedljiva, neurejena idr.

Taki opisi se do določene mere res nanašajo na značilnosti stranke, niso pa nujno najbolj koristni za njihovo ustrezno obravnavanje. Neredko namreč skušamo s takim opisom na stranko prenesti svojo težavo. Da bi komunikacijo s strankami bolje obvladovali, je smiselno naše dojetje stranke analizirati z različnih vidikov.

PLASTI DOJEMANJA TEŽAVNIH STRANK

Pri dojetju težavnih strank smo lahko pozorni vsaj na pet vidikov:

– Naše dojetje stranke zaradi lastne stiske (npr. nora, hudobna, antipatična, nemogoča ...)

Ta vidik je običajno bolj povezan z našo stisko oz. odzivom kot s stranko samo. Prav zato nam tudi ne pomaga veliko pri kompetentnem odzivanju v takih primerih. Če bi stranko opisali na tak način, je nujno, da diferenciramo svojo predstavo o stranki in ozavestimo svoje odzive.

– Opis stranke ali njeno vedenje (klepetava, jezna, napadalna, zajedljiva, žaljiva ...)

Ta vidik je bolj povezan s stranko in njenim vedenjem in nam zato posledično daje več informacij oz. je bolj koristen v smislu izbire ustreznega odziva. Če na primer vidimo, da je stranka klepetava, jo je smiselno vljudno, a vztrajno usmerjati nazaj k temi. Po drugi strani, če je stranka jezna, je smiselno izluščiti in ubesediti bistvo sporočila oz. razlog za jezo.

- Opis težave za nas (nimamo podatkov, zmanjkujeta nam časa, ne vemo, kako bi se odzvali ...)

Še bolj kot prejšnji vidik je opis težave za nas koristen v smislu razvijanja strategij oz. oblikovanja ustreznega odziva. Osredotoča se namreč na našo težavo in ko jo rešimo, stranka ni več težavna.

- Opis našega čustvenega odziva (jeza, prizadetost, strah, nemoč ...)

Tudi naš čustven odziv lahko predstavlja težavo za nas in pogosto prispeva k temu, da se še bolj neustrezno odzivamo in še dodatno prispevamo k težavnosti stranke. Ključnega pomena pri tem je, da prevzamemo odgovornost za svoja čustva, ki jih stranka ne povzroča (čeprav jih lahko sproži). Pomembno je tudi upoštevati svoja čustva in se vprašati, kaj nam sporočajo o nas, naših vrednotah ali situaciji.

- Opis strankine težave ali cilja (kot se zdi z njenega vidika)

Ta opis je z vidika reševanja situacije najbolj koristen, vendar pa je zadeva pogosto otežena, če nismo rešili težave iz prejšnjih dveh alinej. Včasih pa že sam fokus na strankino težavo prispeva k temu, da je težava za nas manjša ali pa celo izgine.

ALI ŽELIM POMAGATI?

Pri tem pa je ključnega pomena, da se vprašamo: Ali želim pomagati? V vsakem primeru je koristno, da vsaj sebi iskreno odgovorimo na to vprašanje. Če si nanj ne odgovorimo, imamo lahko notranji konflikt, ki se ga ne zavedamo in potem stranki nevede »porinemo« eno stran v konfliktu, npr. zahtevo, da bi pomagali, sami pa zavzamemo drugo stran. Tak psevdokonflikt ni rešljiv in nas postavi v stanje nemoči, stranko pa posledično dojemamo še bolj težavno, saj ji pripišemo krivdo za našo stisko, ki izhaja iz našega notranjega konflikta.

Če si na to vprašanje iskreno odgovorimo, pa lahko situacijo elegantno rešimo.

Rečemo lahko na primer: Želim Vam pomagati, a ... (navedemo razlog, da ne moremo, npr.: trenutno ne morem, lahko pa takrat in takrat; nimam potrebnih informacij ... nisem pristojen za to, predlagam, da se obrnete na ... ipd.). To je seveda poenostavljena ponazoritev in v praksi je potrebno upoštevati tudi druge okoliščine. Pomembno pa je, da jasno izrazimo iskreno željo oz. pripravljenost pomagati, nato pa navedemo razloge, zakaj mi v tem trenutku ne moremo. Pomembno pa je tudi, da stranki navedemo vsaj eno ali še bolje nekaj alternativnih možnosti.

Tudi če ugotovimo, da stranki ne želimo pomagati (česar stranki verjetno v marsikaterem primeru ne bomo povedali), nam ta jasnost odpravi ali vsaj zmanjša notranji konflikt. Še vedno pa se lahko odločimo stranki pomagati kljub temu, na primer zato, ker je to naše delo ali ker ne želimo izpasti neprijazni, pri čemer pa je to potem naša zavestna odločitev in ne strankina »krivda«.

KAKO DELUJEJO NAŠI OBIČAJNI ODZIVI NA TEŽAVNE STRANKE

Če želite ugotoviti, kako delujejo vaši odzivi na težavne stranke, samo pomislite na to, kako se taka stranka vede, ko je v stiku z vami. In pomislite, kako se njeno vedenje spreminja. Se stopnjuje ali se umirja? Če s strankinim odzivom na naše vedenje nismo zadovoljni, potem verjetno nekaj delamo narobe. Če se ustrezno odzivamo, potem stranko, kolikor je možno, iz težavne spremenimo v sodelujočo. Seveda stranka pride z določeno naravnostjo do nas, a ta naravnost se lahko v interakciji z nami spremeni na slabše ali pa na boljše, odvisno od tega, kako se mi odzivamo oz. komuniciramo.

NAČINI USTREZNEGA KOMUNICIRANJA Z RAZLIČNIMI TIPI STRANK

Za vsak tip težavnega vedenja stranke obstajajo določeni napotki, ki optimizirajo vpliv oz. interakcije s tako stranko. V tem članku ti specifični napotki ne bodo predstavljeni, saj bi bilo to preobsežno. Je pa v nadaljevanju navedenih nekaj splošnih napotkov, ki so ob upoštevanju konkretne situacije uporabni v večini primerov.

STRANKI NE RECITE, DA SE NEKAJ NE DA

Pogosto stranki, tudi zato, da bi ji pomagali, govorimo, da nekaj ni mogoče, kar ji običajno ne pomaga. Namesto tega lahko ponudim alternativo oz. več alternativ, npr. »Tega sicer ne moremo, lahko pa ... ali pa ...«. Pri tem je pomembno, da predhodno razumemo strankino težavo, saj bi ji sicer lahko ponujali alternative, ki zanje niso smiselne (kar se žal vse pre pogosto dogaja) in bi tako sebi kot stranki naredili medvedjo uslugo.

NE ZAGOVARJAJTE SISTEMA, PREDPISOV ALI ORGANIZACIJE

Pogosta napaka, ki jo tisti, ki imajo opravka s strankami, delajo, je ta, da se postavijo v bran sistemu, predpisom ali organizaciji, kadar stranke to kritizirajo. Stranka, ki ima problem, tega ne potrebuje in to tudi ne koristi kakovosti pogovora. Namesto tega je smiselno poskušati razumeti strankino težavo in stranki na ta način pomagati, da bolje razume svojo situacijo in morda najde drugačno pot do rešitve. Nenazadnje, stranke, ki kritizirajo sistem ali predpise, po vsej verjetnosti vedo, da ni v naši moči, da bi to spremenili (razen če je) in če se postavimo proti njim, konflikt le povečamo. Če pokažemo razumevanje za strankino težavo (ne da bi se obrnili proti sistemu), pa v večini primerov tudi stranka pokaže razumevanje tega, da ni v naši moči, da bi določene stvari spremenili.

NAJPREJ POSLUŠAJTE IN SKUŠAJTE RAZUMETI

V večini primerov, ko se zaplete, ljudje prehitro delamo zaključke, dajemo napotke in si ustvarjamo sodbe, pa četudi se nismo prej prepričali, v čem pravzaprav je bistvo težave in ali jo prav razumemo.

Namesto tega je smiselno ravnati drugače:

1. Prvi korak je aktivno oz. empatično poslušanje, pri čemer pokažemo (s parafraziranjem), da razumemo situacijo s strankinega vidika (ponovimo bistvo sporočila sogovornika). Šele ko je sogovornik slišan oz. se umiri, je smiselno reševali težavo na praktični ravni.

2. Ko bo povsem jasno, da razumemo, kaj stranka govori in s čim ima problem in nam to potrdi (to lahko traja par sekund ali pa tudi več minut), lahko vprašamo, če želi, da ji predstavimo možnosti oz. damo informacije.

3. Če potrdi oz. šele, ko potrdi, povejte tisto, kar bi po vašem strokovnem mnenju lahko rešilo njen problem.

Stranki na ta način pomagamo pridobiti vpogled in povečati nadzor nad njeno situacijo oz. težavo na eni strani in poskrbimo, da bo stranka poslušala to, kar ji bomo povedali. Včasih lahko na ta način stranka, ko je slišana oz. razumljena, četudi ji ne moremo ali ne znamo pomagati mi, sama pride do rešitve ali možnosti glede reševanja svoje situacije.

mag. Marko Iršič

SPOLNE ZLORABE

Vsak človek, naj bo dojenček ali najstnik, moški ali ženska, reven ali bogat, v stiski vedno kliče na pomoč. Ti klici so lahko izgovorjena neposredna prošnja, ko je drugemu takoj jasno, da je treba ukrepati, lahko pa so precej drugačni – so zavijanje v molk, zapiranje vase, utapljanje bolečine v raznih zasvojitvenih substancah ali dejavnostih (alkoholu, tabletah, igrah na srečo, spolnosti ...), neprestano zbolevanje, pogosti strahovi, depresije, motnje hranjenja, samopoškodovanje, nezvestoba, panični napadi ... Vsa ta vedenja in odzivi so lahko le posledica nečesa, kar se je že zgodilo ali pa se morda še vedno dogaja. In to je lahko tudi spolna zloraba, na katero starši, učitelji, vzgojitelji in drugi, ki so veliko z otrokom, prepogosto niti pomislijo ne, če pa že, to raje zanikajo ali krivdo naprtijo otroku. Še huje je, ko so prav najbližji, ki bi morali nuditi varnost, tisti, ki zlorablajo nedolžno otrokovo telo in dušo. Samo človek je od

vseh živih bitij sposoben teh krutosti. Pri tem je treba poudariti, da posamezniki zelo različno doživljajo posledice zlorab, oziroma, da ne pomeni, da bo vsak, ki je bil zlorabljen, doživljal vse od naštetega. Nekdo bo imel lahko več težav na enem področju, drugi na drugem. Tudi ne pomeni nujno, da je vsaka posledica ali simptom pri nekom lahko samo vpliv spolne zlorabe.

Doživljanje posameznika je vedno kompleksno in treba je poznati celotno sliko, zato ne moremo omenjenih vedenj povezovati izključno samo s travmo zlorabe, kar tudi ne pomeni, da je vedno izključena.

Spolna zloraba je travmatično izkustvo, ki spolno zlorabljenega zaznamuje ne glede na starost, spol, versko pripadnost in pogostost dogajanja, pa četudi se tega ne spominja. Ni res, da to, česar ne vemo, ne boli. Resnica je ravno obratna, prav tisto, česar ne vemo, ima še večjo moč in vpliv nad nami, ker nezavedno usmerja naše življenje. V tem oziru je preteklost še vedno sedanjost, čeprav jo mnogi želijo pozabiti ter vztrajno trdijo, da se je nesmiselno ukvarjati z njo. Dovolj je minuta, da se zgodi izdajstvo in da sta prizadeta psiha in telo. Takrat postane dotik, ki je lahko nekaj najbolj svetega in lepega, če je prisotno spoštovanje, nosilec največjih bolečin in stisk. V telesni spomin in psihično strukturo se vpiše govorica zlorabe, ki ima tako moč, da spremeni celo privlačnost zlorabljenega. Četudi je ta prej odraščal v družini, kjer je prejemal varnost, podporo in spoštovanje, potem pa je bil izven družine zlorabljen, bo kasneje, ko bo odrasel, nezavedno iskal in privlačil ljudi, ki ga bodo ponovno zlorabljali, poniževali, sramotili in mu delali krivice. Morda bo slika tudi obratna, da bo on čustveno, fizično ali spolno zlorabljal druge, vse to z nezavedno željo in klicem po razrešitvi nevzdržnih groz in čutenj. Zloraba se bo prebujala prek vseh možnih »flashbackov«; prek vedenja, slik, čutenj, afektov, senzacij, položaja telesa in celo prek psihosomatike. V vsakem primeru se bosta dinamika in vzdušje zlorabe ponavljala, lahko celo generacije naprej, vse dokler travmatični dogodek ne bo ovrednoten, naslovljen in predelan oziroma očiščen iz psihe in telesa zlorabljenega. Ta proces je poln vzponov in padcev, obdobji kriz in novih tveganj, hrepenenj in strahov, predvsem pa poguma in vztrajnosti, saj se sicer spremembe na boljše nikoli ne bi zgodile. Ni enostavno, je pa možno zaživeti človeka vredno življenje.

Verjamem, da ne glede na posledice, lahko vsakdo, ki je žrtev spolne zlorabe, najde svojo pot *novega upanja* in prepričana sem, da lahko k temu pripomore vsak izmed nas, zato naj omenim, kaj je lahko v pomoč pri pogovoru z zlorabljenim:

- Resnica osvobaja (svojih strahov ne prenašati na žrtev).
 - Izogibajmo se besedi »razumem« (raje »verjamem«, »predstavljam si«). Razumemo lahko samo, če smo sami doživeli podobno.
 - Ne govorimo: »Tudi drugim se to dogaja«, »To ni tako hudo, drugi še bolj trpijo«, »Pozabi, živi naprej ...«.
- S tem razvrednotimo stisko zlorabljenega in tolažimo bolj sebe kot drugega.

– Ne sprašujemo ZAKAJ, ker to vprašanje največkrat še dodatno prebudi krivdo. VERJEMITE osebi, da govori resnico! Pokažite sočutje. Otroci »lažejo«, če čutijo, da odrasel ne bi prenesel resnice ali ko jih je strah drugih reakcij.

– Nujno povedati žrtvi, da ni kriva, tudi če ni pobegnila, se branila ali če se je večkrat vrnila »na kraj kriminala« – nikoli ni iskala zlorabe, ampak vedno ljubezen!

– Otrok (celo nekateri odrasli) čuti, da je grd, umazan, morda celo misli, da se je to zgodilo, ker je bil hudoben, čuden ... Povedati moramo, da je telo še vedno čisto, lepo in sveto in si zasluži samo najboljše in da se zloraba nikoli ne bi smela zgoditi.

– Paziti, kako govorite o storilcu (zlorabljenega lahko prizadene, če je to nekdo, ki mu je blizu in ga ima na svoj način rad, ne sprejema pa dejanj, zato kritiziramo dejanja in ne osebe).

– Ljudem moramo povedati, da imajo pravico izražati svoje občutke, ki morajo ven. Lahko so jezni, žalostni, prestrašeni, jih je sram ... Naj čutijo, če čutijo. Pokažejo, kar čutijo – le na način, da ohranijo svoje dostojanstvo (npr. da jeze ne izražajo na način, da so nasilni, agresivni ...).

– Tišina v pogovoru je v redu. Je ne prekinjamo, ker smo sami tesnobni.

– Ne obljubljam čudežev – moramo biti realni.

– Nobenih dotikov, saj je ravno dotik najbolj ranil zlorabljeno osebo. Objamemo osebo, če si sama zaželi objema in ne, ker mi to potrebujemo, ker nam je težko samo poslušati, kako težko je šele zlorabljenemu, ki je to doživel.

– Ne silimo, da govori o zlorabi – se ne gremo grafike (eno je zaupni pogovor, drugo prijava).

– Sprejeti, če nekomu nismo simpatični in žrtev zaupa komu drugemu.

– Ostanite mirni, ko vam otrok/odrasel zaupa (razburjanje, jeza lahko zlasti manjšega otroka ohromijo, prestrašijo). *Odrasli pogosto s svojimi reakcijami določijo, kaj jim bo otrok povedal!*

– Obnašajte se čim bolj normalno, ne dušiti žrtve s pretirano pozornostjo in svojim strahom.

– Poiščite dodatno strokovno pomoč, če smatrate, da je to potrebno!

V vsakem primeru je nujno vedeti (predvsem za tiste, ki se kot strokovnjaki srečujejo s problematiko spolnih zlorab, ali pa tudi za tiste, ki so ljubljene osebe, prijatelji in znanci travmiranih), da je zloraba **nedopustno dejanje, za katerega ni nobenega opravičila in je zanj odgovoren VEDNO in SAMO tisti, ki zlorablja.** Žrtev ni kriva, vendar največkrat čuti vso krivdo in prav zato še toliko bolj potrebuje okrog sebe ljudi, ki ji bodo v podporo in pomoč.

(izseki iz knjige *Nemi kriki spolne zlorabe in novo upanje*)

dr. Tanja Repič Slavič

DEJANJA SPREMINJAJO SVET, NE BESEDE

Kako enostavno je povedati veliko lepih besed. Temu velikokrat sledi razočaranje, ker se ne spremeni nič ali skoraj nič. Današnji čas je obseden s pisanjem velikih in pomembnih projektov, programov, vizij in podobno. Do neke mere je verjetno potrebno. Tudi določene strukture so potrebne. Dozdeva se mi, da bi včasih tudi ves Jezusov nauk spravili v strukture. V pogovorih z ljudmi zaslutim, da bi radi imeli recept za boljše, lepše življenje. Slutim, da čakajo na to, da bo Cerkev, da bodo duhovniki, da bo ne vem kdo nekaj naredil, da se bo svet spremenil. Toda recepta za kakovostno življenje še niso odkrili. Čas, v katerem živimo, je naklonjen raznim tehnikam umirjanja, doživljanja polnosti življenja. Potrebno je dodati še kakšen kamenček za umirjanje in ne vem, kaj še. Lepota in bogastvo življenja pa je nekje čisto drugje. Zunanosti nas ne spremenijo. Prej nas oddaljujejo in zapirajo v nek navidezen svet,

kjer se dobro počutimo. Vsi pa bi radi imeli lepše življenje, vsi bi radi šli skozi življenje brez križev in težav. To ni realnost. V svetu je veliko trpljenja, razočaranj, skratka križev in težav. Pozabljamo, da so zunanosti minljive. Tudi najlepše stvaritve, ki jih človek naredi, zgradi, ustvari, se lahko v hipu spremenijo v lepe izkopanine, ki jih čez leta odkrivajo arheologi. Postavimo si lahko vprašanje, zakaj je tako? Kaj delamo narobe? Pozabili smo narediti korak iz kroga samozagledanosti vase in skrbi za samega sebe. Ob vseh lepih spodbudah in besedah ne vidimo, kaj se dogaja okoli nas. Papež Frančišek nam govori, da moramo iti na obrobja. Zapustiti je treba lagodnost in imeti odprte oči. Kristjani imamo tu tudi danes pomembno mesto in vlogo. Večkrat se spomnim besed Janeza Zlatoustega. Govori o krašenju in lepšanju bogoslužnih prostorov. To je potrebno, toda: »Nikoli niso obsodili koga, ki ni sodeloval pri krašenju in lepšanju svetišča, kdor pa se ne meni za reveža, je na poti v pekel, v večni ogenj in v trpljenje s pogubljenimi. Zato, ko krasiš svete prostore, ne zapiraj svojega srca za reveža, ki trpi. On je dragocenejše božje svetišče kakor cerkev.« In ne gre samo za reveža, gre za vsakega človeka, ki je nekje na robu dogajanja, izključen iz vsakdanjih dogajanj. Med te pozabljene bi lahko prišteli brezposelne, tako ali drugače prikrajšane v življenju. Ne bom pozabil pripovedovanja človeka o slepoti kristjanov. Na tisoče kristjanov se je zgrinjalo na cerkven dogodek. Na poti si lahko opazil nekoga, ki je v zabojniku za smeti iskal kaj koristnega zase, za svoje preživetje. In nihče iz te množice kristjanov se ni ustavil ob človeku in ga vprašal, ali kaj potrebuje. Včasih je potrebno več spontanosti. Spontanost pa pride sama od sebe, tega ni mogoče zapovedati. To človek enostavno ima v sebi, ker ni dovolil, da bi javno mnenje ali drugi v njem ta biser uničili. Karitas naredi veliko dobrega. In nikoli ni vse narejeno. Poleg vseh materialnih stvari, ki jih sodelavci Karitas razdelite med ljudi, pa je prav, da storimo ne samo to, kar je predpisano. Ne samo tisto, kar moram, ampak vse, kar zmorem, je treba storiti. Karitas naj bi postala neke vrste izpraševanje vesti vsakemu kristjanu. Na zahodu velikokrat ugotavljajo, da imajo dobro izdelane programe, strategije, projekte. Toda nekje vmes so pozabili ali pa izgubili človeka. Ena od takšnih stvari je tudi skrb za slepe in slabovidne. Niso samo razni tabori, pomembno je, da s srcem naredimo nekaj za te ljudi, ki so dobesedno vezani na svoje sobe in med štiri zidove. In prav je, da se to delo nadaljuje. Kdor je bil kdaj s slepimi, ve, kako pomembno je, da ne spregledamo tistih, ki jih vsi drugi »ne vidijo«.

Lepe besede ne pomenijo veliko. Dejanja dobrote, to je tisto, kar je pomembno. Sliši se enostavno, ni pa lahko. In teh dejanj ne more preveriti nobena struktura. To lahko izmeri in čuti samo tisti, ki je zaslutil, da ima nekdo srce zanj, da ni pozabljen med spisi in lepo zapisanimi besedami v raznih projektih. Človek potrebuje človeka, ne projekte. Vsak kristjan lahko nekaj naredi, da od lepih besed pridejo srčna dejanja.

Stane Kerin

TABORI SLEPIH

Tabori slepih so se začeli v letu 1990. V začetku so se imenovali Tabori za slepo in slabovidno mladino. Idejni vodja taborov je bil Jure Svovljšak, vzgojitelj v Centru za slepo in slabovidno mladino Škofja Loka. Tabori so bili geografsko raziskovalni, spoznavali so Slovenijo, njene geografske, kulturne, zgodovinske in etnografske značilnosti. Hkrati pa je bil njihov namen tudi razbijati tabu o slepoti. Namenjeni so bili slepim, saj so tako bili vključeni v širšo družbo in širili svoj krog poznanstev. Ljudem so se predstavili s svojimi številnimi talenti, petjem, recitiranjem svojih pesmi, igralskimi sposobnostmi ...

Prvi tabor je bil na Tinjah na Pohorju leta 1990. Obiskali pa so tudi naslednje tabore: Soča, Portorož, Visoko, Podzemlje, Dobrovnik, Turnišče, Podbočje, Tinje na Koroškem, Žužemberk, Ankaran, Log pod Mangartom, Bohinjska Bistrica in Skomarje.

Z zimskimi tabori slepih pa sta začela Blaž Komac in Primož Ogrin leta 1997. Prvi zimski tabor je bil v Srednji vasi v Bohinju. Naslednji zimski tabori pa so bili še v Novi Štifti, Šmarjeti, Adergasu, Cirkulanah, Šmartnem pri Slovenj Gradcu ter Kostanjevici na Krki. Zimski tabori so bili namenjeni duhovnim vsebinam in pogovorom.

K organizaciji taborov je leta 1994 pristopila tudi Škofijska karitas Ljubljana, ki jo je takrat vodil Stane Kerin. Tabor so podprli tako finančno kot z duhovnimi vsebinami.

Zimski tabor 2015, Krakovski gozd

Na vsakem taboru poskušamo čim bolj spoznati kraj in njegove značilnosti. Običejejo nas različni gosti, ki nam zgodovinsko in kulturno orišejo kraj. To so različni zgodovinarji, geografi, predstavniki lokalnih skupnosti, duhovniki. Dneve nam popestrijo pevci, športniki, gledališki igralci ter ljudje z bogatimi življenjskimi zgodbami, misijonarji. Poleti veliko časa namenimo tudi športnim dejavnostim, to so kolesarjenje, sprehodi, plavanje, čolnarjenje ter spusti po rekah Krki, Muri, planinarjenje, showdown (namizni tenis za slepe), na nekaterih taborih smo tudi jahali, plezali, slabovidni pa so v šolah igrali tudi košarko in odbojko, nogomet, namizni tenis.

Okolico spoznavamo tudi preko različnih delavnic. Tako smo se že učili kuhati lokalne jedi, oblikovali smo glino, izdelovali rože iz krep papirja, pletli slamo, ličkali, se učili tujih jezikov, imeli delavnico prve pomoči,

Zimski tabor 2014, Krakovski gozd

plesno delavnico, delavnico masaže, pritrkavanje na cerkvenih zvonovih, glasbene delavnice, pevski zbor, gledališko delavnico, se učili nastopati-recitirati.

Pomemben del tabora je tudi glasba. Kar nekaj naših tabornikov igra instrumente, harmoniko, kitaro, orgle, melodiko, klavir. Večere si sami popestrimo z igranjem na instrumente in s plesom, saj smo se naučili tudi nekaj plesnih korakov, ki so nam jih pokazale različne folklorne skupine.

Dneve na taboru začinjamo s hvalnicami, molimo pred obroki, med tednom in v nedeljo pa se udeležimo svete maše v bližnji cerkvi ali pa k nam pride duhovnik in imamo mašo v skupnem prostoru.

Taborov se udeležujejo slepi in slabovidni iz cele Slovenije. Pogosto se slepi kar med seboj obveščajo o taboru. Udeležijo se ga tako mlajši kot starejši slepi in slabovidni. Pomemben del tabora so tudi spremljevalci, tudi ti prihajajo iz cele Slovenije. Spremljevalci so največkrat naši znanci, saj povabimo svoje prijatelje, sorodnike, sošolce, nekateri odhajajo, ko si ustvarjajo svoje družine, a se jih na taboru še vedno spominjamo, na tabore pa prihajajo vedno novi spremljevalci.

Tabori so bili ustanovljeni z namenom spoznavanja Slovenije in razbijanjem tabujev o slepoti. Širši okolici želimo predstaviti slepoto, kako se slepi vključujejo v širši prostor ter kako človeku, ki ne vidi, nuditi pomoč. Veseli smo vsakokrat, ko nas kraj lepo sprejme in lahko s krajanji navežemo stik. Pogosto nam domačini pomagajo z darovi in nas večkrat obiščejo.

Urška Kerin, Marjetka Kerin, Primož Ogrin

Poletni tabor 2015, Skomarje

Zimski tabor 2014, Krakovski gozd

MISLI IN VTISI UDELEŽENCEV TABOROV

Sem Jure Srebrovič, star 30 let. Prihajam s Koroške. Taborov se udeležujem že od leta 2013. Prvič sem bil na taboru pozimi leta 2013 na Homcu, nato poleti dvakrat v Bohinjski Bistrici in dvakrat na Skomarju. Pozimi še enkrat v Leničevem domu v Sajevcah in letos v Portorožu.

Poletni tabor 2014, Boh. Bistrica

Poletni tabor 2014, Boh. Bistrica

Poletni tabor 2015, Skomarje

Poletni tabor 2013, Boh. Bistrica

Na taborih mi je všeč to, da se veliko dogaja in da je razgiban program. Pri glasbenih gostih mi je všeč, da jih lahko tudi podrobneje spoznamo ne le skozi skladbe, ampak tudi skozi njihovo pripovedovanje o njih samih. Pri kulturnih znamenitostih, na primer cerkvah, je tako, da je zelo odvisno, koliko bomo tisti, ki nič ne vidimo, imeli od samega pripovedovalca na tistem kraju. Karitasov tabor je edini tabor, ki ga poznam, kjer glede udeležencev ni prav nobenih omejitev, saj lahko na ta tabor pridejo vsi udeleženci vseh starosti in ne glede na njihove intelektualne sposobnosti.

Letošnji tabor v Portorožu se mi je zdel zelo dober, saj so bile tako poučne kot sprostitvene vsebine. Najbolj poučno zame je bilo, ko smo gostili ozdravljene alkoholike iz skupnosti Vrtnica. Govorili so o svojih življenjih in te zgodbe so se me precej dotaknile, saj tudi sam poznam nekaj alkoholikov, ki pa se za zdravljenje še niso odločili. Ta tematika je bila zelo koristna tudi zato, ker je tudi med nami, slepimi, sploh moškimi, alkohol precej prisoten.

Naslednja taka poučna vsebina je bila predstavitev jadrnice gospoda Vasilija Žbogarja. Njegov brat Jure nam jo je podrobno predstavil in tega smo bili zelo veseli, pa tudi veliko smo se naučili.

Tudi spoznavanje harfe je bilo zelo zanimivo, ko nam je gospa Erika predstavila glasbilo in nam zaigrala nekaj skladb. Glasbena gosta, Aleksander Sandi Novak in Slavko Ivančič, pa sta poskrbela za sprostitev in zabavo.

Tabor v Leničevem domu mi je ostal v spominu predvsem zaradi obiska fantov iz komune za odvisnike od drog in pa tudi zato, ker smo bili precej glasbena družba in se je veliko pelo in igralo.

Gostovanje v Bohinjski Bistrici je bila posebna življenjska izkušnja, ki se sploh slepemu lahko le redko zgodi, pa tudi videčim ne prav pogosto, in sicer, da smo pritrkovali s cerkvenimi zvonovi za sveto mašo. Meni osebno na taboru dostikrat najpomembnejše ali pa najzanimivejše stvari ne predstavlja zunanja stvar ali oseba, npr. gost ali ogled nečesa, ampak je najbolj zanimivo to, da lahko nekaj uredimo sami, kot je na primer pritrkovanje.

V prihodnje si želim, da bi bilo več gostov, s katerimi bi lahko tudi sodelovali in ne samo poslušali. Imam pa predlog, da bi na taboru imeli več takšnih gostov, ki bi za nas mlajše slepe dejansko predstavljali vir koristnih informacij za našo boljšo bodočo poslovno prihodnost.

Veseli me, da zadnji tabori niso več prenatrpani z aktivnostmi in gosti, se mi zdi, da je zdaj tega ravno prav in da se najde čas tudi za druženje in zabavo. Tabora se udeležujemo tudi zato, da se srečamo in družimo med sabo, ker smo naseljeni po celi Sloveniji in nimamo veliko priložnosti za taka druženja.

Za konec pa bi rad povedal še to. Ker imam doma sestro, ki je poleg slepote tudi duševno prizadeta, še toliko bolj cenim trud organizatorjev in spremljevalcev. Poskrbeti morajo namreč, da vse poteka gladko, tako pri našem enotedenskem bivanju kot tudi pri organiziranju vseh dogodkov. Poleg tega nekateri udeleženci potrebujejo celodnevno pomoč. Zato menim, da si vsi tisti, ki nam pomagajo vsa ta leta, resnično zaslužijo poklone vseh nas. Skratka, na tem taboru zelo uživam in prav je, da ti tabori obstajajo. Taborov se bom udeleževal še naprej, vse dokler mi bo čas dopuščal.

Jure Srebrovič

Tabor slepih je zame edina možnost, kjer se lahko malce več družim, kajti kot stoo odstotno slepa oseba prebivam popolnoma sam, saj nimam nikogar od sorodnikov. Je pa tudi edina možnost, da se lahko malce več gibam.

Aleš Kuhar

Zimski tabor 2013, Šmartno pri Slovenj Gradcu

Zimski tabor 2015, Krakovski gozd

Meni je bil letošnji zimski tabor izredno zanimiv in poučen, ker sem lahko izvedela veliko novih in zanimivih reči. Tabor je potekal od petka pa do petka. Bivali smo v prelepi Sončni hiši na Senčni poti s prelepim razgledom na morje. Bilo nas je vseh skupaj okoli 30. Med nami je bilo tudi nekaj novih udeležencev in tudi spremljevalcev. Po večerji v petek smo imeli najprej spoznavni krog, kjer je vsak povedal nekaj o sebi. Razdeljeni smo bili v tri skupine. V soboto dopoldne smo najprej obiskali minoritski samostan v Piranu ter se fotografirali na Tartinijevem trgu. Vsak dan po kosilu smo hodili na sprehode ob obali. V soboto po večerji smo imeli prosto. Nekateri smo se igrali zanimive igre, kot so domine ali človek, ne jezi se. V nedeljo dopoldne smo imeli po zajtrku sveto mašo, kjer sem tudi sama sodelovala – prebrala sem obe berili v brajevi pisavi. Po kosilu smo šli do Strunjana. Zvečer nas je obiskal Aleksander Novak iz Kopra, ki že kar nekaj let igra kitaro in res prelepo poje. Predstavil nam je svoje pesmi. Njegovo pripovedovanje je bilo izredno zanimivo. V ponedeljek dopoldne so nas obiskali Marjan, Jože in Franjo iz skupnosti Vrtnica, kjer se zdravijo odvisniki od alkohola. Njihove zgodbe so me zelo pritegnile in sem jih poslušala z izrednim zanimanjem. Po kosilu smo šli na sprehod do Lucije. Zelo zanimiv je bil večerni obisk Slavka Ivančiča. Skoraj vse njegove pesmi smo znali zapeti. Pripovedoval nam je tudi o prometni nesreči, ki se mu je pripetila 9. julija 2015. Slavko prihaja iz Crikvenice na Hrvaškem. V torek smo najprej obiskali skupnost Vrtnica, kjer nam je prijazna gospa Davorina predstavila njihov program. Lahko smo si od blizu ogledali hišo in tudi nekaj živali, za katere prav lepo skrbijo. Nato smo obiskali še cerkev v Hrastovljah. Zvečer smo imeli krog. Vsak je povedal, kako se počuti med taborom. V sredo dopoldne nas je obiskala gospa Špela Pahor, ki nam je predstavila mesto Piran. Popoldne smo šli v Izolo v jadranski klub k Juretu Žbogarju, podrobno nam je razložil vse o jadrnanju. Lahko smo od blizu otipali jadrnico, jambor, krmilo. Povedal nam je tudi, da lahko jadrnica pluje največ 20 km na uro. Zelo je ponosen na svojega brata Vasilija, ki je na olimpijskih igrah v Braziliji osvojil bronasto medaljo. Zvečer nas je obiskala harfistka Erika. Pokazala nam je harfo in nam zaigrala nanjo. Na koncu smo jo lahko potipali. Priznam, da sem jo potipala prvič in se mi je zdela izredno zanimiva. Harfa je visoka meter in 85 cm. Vsega skupaj ima 47 strun. Cena ene harfe znaša kar 18.000 evrov. Gospa Erika nam je povedala, da je potrebno ogromno vaje, da se jo naučiš igrati. Med igranjem jo drži na desni rami. Ob igranju na omenjeni inštrument sem izredno uživala. V četrtek smo se odpravili v Žusterno na kopanje. Tam smo bili od 10.00 pa do 17.00. Čas, ki smo ga preživeli skupaj in v prijetni vodi, je mineval izredno hitro. Ob 13.00 smo imeli kosilo. Zvečer pa smo se zbrali še na zaključnem krogu, kjer smo povedali, kako nam je bilo. V petek po zajtrku smo spakirali in pospravili. Ob 12.00 je bilo kosilo in nato smo že šli proti domu z eno veliko željo, da se zopet snidemo na poletnem taboru.

Vse spremljevalce bi izredno pohvalila, še posebej Marjetko, Urško in Primoža, ker so zopet odlično organizirali tabor in nam slepim ali slabovidnim izredno lepo pomagali, če smo kaj potrebovali.

Res je bilo vse izredno lepo in poučno.

Danijela Cizel

PODROČJA DELA ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA

PSIHOSOCIALNA POMOČ DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM

SVETOVANJE

Delo v socialni službi se na Škofijski karitas opravlja že od leta 1991. V začetku je bila socialna dejavnost usmerjena predvsem k pomoči v hrani, obleki in plačevanju položnic, medtem ko ima danes vedno pomembnejšo vlogo svetovanje, saj so stiske ljudi, ki se obračajo na nas, redko le materialne narave.

Svetovalnica deluje že od leta 1995. Na individualni pogovor se lahko oglasijo vsi:

- ki so jih težave privedle v krizo, iz katere ne vidijo izhoda,
- ki se soočajo s psihičnimi težavami (čustvene, vedenjske, kognitivne),
- ki se težko soočajo z življenjskimi izzivi (odhod od doma, poroka, prihod otroka, »prazno gnezdo« itd.),
- ki potrebujejo pomoč in podporo ob življenjskih spremembah, tragedijah (nosečnost, odvajanje od odvisnosti, prihod otroka, smrt zakonca, otroka, staršev, izguba službe, ločitev itd.),
- ki potrebujejo nasvet in pomoč pri vzgoji otrok,
- ki imajo težave pri komunikaciji v okviru družine, s partnerjem in v širšem okolju,
- ki so nezadovoljni v partnerskem odnosu,
- ki so v družini deležni nasilja s strani partnerja,
- ki se v delovnem okolju ne počutijo dobro ter
- mladostniki s težavami.

Delo v svetovalnici temelji na individualnih, osebno vodenih pogovorih, ki peljejo k ublažitvi oziroma rešitvi problematike.

Delo poteka v obliki informiranja, individualnega svetovanja, partnerskega in družinskega svetovanja.

Glede na porast potrebe po svetovanju in glede na celosten pristop do ljudi v stiski je vedno bolj živa in aktualna ideja o oblikovanju svetovalnih centrov, ki bi omogočali tovrstno strokovno obravnavo na lokalnem nivoju. To bo glavna naloga naše socialne službe v prihodnjih letih.

Med prosilci je veliko takih, ki ne poznajo in ne znajo uveljavljati vseh pravic, po katerih so po zakonu upravičeni, in ne vedo, kje poiskati pomoč. Veliko jih išče pravni nasvet, mnogi, ki so se pred leti zadolžili, so ostali brez

službe in ne zmorejo odplačevati posojil. Zaradi nizkih plač in pokojnin se večja število ljudi na robu preživetja.

Še vedno so pereč problem iskalci stanovanj in deložirani. Podnajemniki težko redno plačujejo visoke najemnine in družine, ki so se vselile v solidarnostna stanovanja, ne zmorejo visokih življenjskih stroškov. Stroški so pogosto tako visoki, da jim zmanjka denarja za hrano. Prejemniki socialne pomoči in osebe z nizkimi dohodki lahko pri stanovanjskem skladu uveljavljajo subvencijo pri plačevanju stanarine, če imajo v najemu stanovanje, ki so ga dobili preko njihovega razpisa.

Na Karitas se obrnejo tudi prosilci z ogromnimi dolgovi, ki jim zaradi neplačevanja stanarine in najemnine grozi deložacija. V teh primerih se ne da kaj dosti storiti. Povežemo se z drugimi humanitarnimi organizacijami in s centrom za socialno delo ter pomagamo zmanjšati dolg in se skušamo dogovoriti za obročno odplačevanje.

Poseben problem so tisti, ki za las presegajo državne socialne cenzuse, tako da niso upravičeni do vseh olajšav in pomoči. Bremenijo jih visoke stanovanjske najemnine, ob katerih jim praktično nič ne ostane za plačilo osnovnih stroškov in za vsakdanje preživetje. V zadnjem času je vedno več tudi tistih, ki ne zmorejo plačevanja stroškov za predšolske in šolske otroke. Stroški vrtcev, šolskih malic, kosil, raznih taborov in šolskih dejavnosti, ki so obvezne, so visoki, še posebej je hudo za družine z več šoloobveznimi otroki. Starše to zelo prizadene, saj vedo, da se njihovi otroci počutijo izključene in zaznamovane.

MEDIACIJA IN SOMEDIACIJA

Svetovalno dejavnost smo v zadnjih letih obogatili z izvajanjem mediacije in somediacije, ki sta učinkoviti v primeru spornih vsebin glede osebnih in premoženjskih družinskih vprašanj v razmerjih med zakonskimi in zunajzakonskimi partnerji, med starši in otroki, med brati in sestrami ter ostalimi družinskimi člani. Gre za konstruktiven proces reševanja spornih situacij, v katerem sta sprti strani aktivno udeleženi, s ciljem po mirni poti priti do rešitve, ki bo sprejemljiva za obe vpleteni strani v smislu izboljšanja družinskih odnosov in komunikacije med družinskimi člani. Tovrstno re-

ševanje spornih vprašanj namreč ohranja in spodbuja spoštljiv odnos in dostojanstvo vpletenih. Na ta način želimo pomagati udeležencem priti do dogovora, izboljšati kakovost odnosov ter jih naučiti spoznati sebe in svoje želje ter razumeti druge, prevzeti pobudo za iskanje rešitev, zanje prevzeti odgovornost in tako soustvarjati proces reševanja nastalih spornih vprašanj.

Mediacija in somediacija prispevata tudi k osebnostni rasti in h kakovostnejši komunikaciji v smeri sprotne reševanja situacij. Tako je pot do rešitve hitrejša in mirnejša, v obojestransko zadovoljstvo, z manj možnosti zaostrovanja sporov v prihodnje.

MATERIALNA POMOČ DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM

V letu 2016 smo z rednimi prehrambenimi paketi in pralnim praškom pomagali 438-im družinam s 1.548-imi družinskimi člani. Razdelili smo 3.159 rednih paketov hrane, ki smo jih kar nekajkrat obogatili s podarjeno hrano z dolgim rokom uporabe in higienskimi potrebščinami ter 1.798-imi kosi pralnega praška. Še vedno pa oskrbujemo zelo veliko prejemnikov, ki prihajajo iz župnij, kjer nimajo organizirane Karitas ali pa le-ta ne deli paketov (Ljubljana Šentvid, Ljubljana Sv. Nikolaj, Ljubljana Barje, Ljubljana Sv. Jakob). Hrano iz intervenijskih zalog EU smo razdelili še 72-im družinam iz župnij Ljubljana Šentvid, Ljubljana Sv. Nikolaj, Ljubljana Sv. Jakob in Ljubljana Polje z 201-im družinskim članom.

Vedno več je prošelj za pomoč pri plačilu položnic za elektriko, stanarino, komunalne storitve, dodatno zdravstveno zavarovanje in ostale nujne stroške. Ta pomoč je v letu 2016 znašala 101.961,85 €, nudili pa smo jo 685-im družinam iz 62-ih ŽK in ŽU. Pomoč je prejelo 2.011 družinskih članov.

ŽK, ki so na naš naslov poslale prošnje prosilcev za pomoč pri plačilu položnic, so naslednje: Begunje na Gorenjskem, Borovnica, Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Čemšenik, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Ig, Izlake, Jesenice, Kisovec, Kamnik, Kranj, Kranj Drulovka/Breg, Kranj Primskovo, Kranj Zlato Polje, Ljubljana Barje, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Črnuče, Ljubljana Dravljje, Ljubljana Fužine, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Kodeljevo, Ljubljana Koseze, Ljubljana Marijino oznanjenje, Ljubljana Moste, Ljubljana Podutik, Ljubljana Polje, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Stožice, Ljubljana Sv. Jakob, Ljubljana Sv.

Križ, Ljubljana Sv. Nikolaj, Ljubljana Sv. Peter, Ljubljana Šentvid, Ljubljana Šiška, Ljubljana Štepanja vas, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Mengeš, Moravče, Planina pri Rakeku, Preserje, Preska, Radeče, Sodražica, Sora, Sostro, Sv. Helena Dolsko, Šentvid pri Stični, Škocjan pri Turjaku, Škofja Loka, Škofljica, Šmartno pod Šmarno goro, Trzin, Tržič Bistrica, Velike Lašče, Višnja Gora, Vrhnika, Zagorje ob Savi, Želimlje.

Iz sredstev, zbranih po namenu, smo poravnali položnice v višini 19.178,79 €.

Tabela 1: Plačilo položnic prosilcem iz posameznih ŽK po vrednosti

ŽK	višina €	št. prošelj
Begunje	87,58	1
Borovnica	338,73	2
Cerklje na Gorenjskem	350,00	1
Cerknica	117,14	1
Čemšenik	66,39	1
Dol pri Ljubljani	3516,99	3
Domžale	175,77	1
Grosuplje	901,20	8
Ig	224,39	3
Izlake	379,34	4
Jesenice	3.359,45	28
Kamnik	1.042,44	7
Kisovec	145,21	1
Kranj Drulovka/Breg	135,43	1

Kranj Zlato Polje	138,95	1
Kranj	422,08	4
Kranj Primskovo	430,00	1
Ljubljana Barje	408,74	3
Ljubljana Bežigrad	4.711,41	21
Ljubljana Črnuče	175,05	2
Ljubljana Dravlje	3.589,76	27
Ljubljana Fužine	1.295,56	10
Ljubljana Sv. Jakob	642,74	5
Ljubljana Sv. Nikolaj	121,88	2
Ljubljana Kašelj/Zalog	1.682,42	13
Ljubljana Kodeljevo	110,28	1
Ljubljana Koseze	3.005,48	23
Ljubljana Marijino oznanjenje	995,91	8
Ljubljana Moste	4.221,83	37
Ljubljana Podutik	512,86	4
Ljubljana Polje	7.809,36	49
Ljubljana Rakovnik	1.834,30	15
Ljubljana Stožice	1.514,82	10
Ljubljana Sv. Križ	5.831,64	45
Ljubljana Sv. Peter	7.094,26	52
Ljubljana Šentvid	1.984,48	17
Ljubljana Šiška	9.705,96	62
Lj. Šmartno pod Šmarno goro	199,38	2
Ljubljana Štepanja vas	5.532,48	35
Ljubljana Trnovo	1.024,86	8
Ljubljana Vič	2.520,81	17
Preserje	349,92	2
Mengeš	135,03	1
Moravče	1.368,40	13
Planina pri Rakeku	140,00	1
Preska	140,00	1
Radeče	1.482,43	10
Sodražica	177,65	1
Sora	372,34	4
Sostro	279,77	2
Sv. Helena Dolsko	147,63	1
Šentvid pri Stični	301,09	2
Škocjan pri Turjaku	41,16	1
Škofja Loka	5.803,95	26
Škofljica	440,00	1
Tržič Bistrica	901,19	6
Velike Lašče	417,75	3
Trzin	2.842,02	5
Višnja Gora	280,69	2
Vrhnika	754,64	6
Zagorje	4.042,30	34
Želimlje	199,27	2
ŠKL	2.987,26	23
Skupaj	101.961,85	685

V letu 2016 smo razdelili 3.000 kg krompirja, 5.190 kg jabolk iz ruskega embarga, ki jih je prejele 346 družin in posameznikov, medtem ko smo 3.285 kg jabolk razdelili med 9 društev, zavodov, varnih hiš, materinskih domov ipd.

V jesenskem času se pojavi tudi problem ogrevanja in stroškov nakupa kurjave. Položnic za redne stroške v okviru te akcije nismo plačevali. V letu 2016 nam je v okviru akcije Družina prošnje 275-ih družin in posameznikov poslalo 54 ŽK oziroma župnijskih uradov. Akcija Družina je namenjena predvsem premostitvi trenutne hude stiske in pomoči pri večjih enkratnih stroških, kot sta npr. nakup kurjave ali osnovne bele tehnike. 275-im družinam smo odobrili pomoč v skupni višini 62.250 €. 178-im družinam smo pomagali pri nakupu drv, 48-im pri nakupu kurilnega olja in plina, 45-im pri plačilu položnic za ogrevanje ter štirim pri nakupu bele tehnike.

ŽK, ki so sodelovale v akciji Družina, so: Bevke, Dolenja vas, Grosuplje, Ig, Ihan, Ivančna Gorica, Izlake, Jesenice, Kamnik, Kisovec, Kranj, Kranj Drolovka/Breg, Kranj Primskovo, Kranj Šmartin, Kranj Zlato Polje, Kropa, Ljubljana Barje, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Črnuče, Ljubljana Fužine, Ljubljana Ježica, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Kodeljevo, Ljubljana Koseze, Ljubljana Moste, Ljubljana Polje, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Sv. Križ, Ljubljana Sv. Peter, Ljubljana Šentvid, Ljubljana Štepanja vas, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Mengeš, Moravče, Notranje Gorice, Pirniče, Polhov Gradec, Preserje, Radeče, Ribnica, Sora, Sostro, Stranje, Šentvid pri Stični, Škofja Loka, Škofljica, Šmartno pod Šmarno Goro, Tržič Bistrica, Vodice, Vrhnika, Zagorje, Železniki, Želimlje.

Tabela 2 prikazuje razdelitev sredstev v akciji Družina po ŽK

Župnija ali ŽK	višina €	št. družin
ŠKL	2.700	12
Bevke	1.800	9
Dolenja vas	250	1
Grosuplje	800	3
Ig	2.850	13
Ihan	1.100	5
Ivančna Gorica	750	3
Izlake	500	2
Jesenice	400	2
Kamnik	2.100	9
Kisovec	4.000	18

Kranj	1.150	5
Kranj Drulovka/Breg	950	4
Kranj Primskovo	1.150	5
Kranj Šmartin	600	3
Kranj Zlato Polje	950	4
Ljubljana Črnuče	250	1
Kropa	1.250	6
Ljubljana Fužine	200	1
Ljubljana Barje	250	12
Ljubljana Ježica	300	1
Ljubljana Bežigrad	600	3
Ljubljana Kašelj/Zalog	1.500	7
Ljubljana Kodeljevo	250	1
Ljubljana Koseze	400	2
Ljubljana Moste	700	3
Ljubljana Polje	250	1
Ljubljana Rakovnik	150	1
Ljubljana Sv. Križ	200	1
Ljubljana Sv. Peter	900	4
Ljubljana Šentvid	900	4
Ljubljana Štepanja vas	250	1
Ljubljana Trnovo	6.400	27
Ljubljana Vič	1.900	8
Mengeš	650	3
Moravče	200	1
Notranje Gorice	500	2
Pirniče	300	1
Polhov Gradec	200	1
Preserje	250	1
Radeče	3.200	15
Ribnica	500	2
Sora	450	2
Sostro	450	2
Stranje	300	1
Šentvid pri Stični	450	2
Škofja Loka	450	2
Škofljica	500	2
Šmartno pod Šmarno goro	1.200	5
Tržič Bistrica	650	3
Vodice	200	1
Vrhnika	4.700	22
Zagorje ob Savi	7.500	32
Železniki	650	3
Želimlje	250	1
Skupaj	62.250	275

V letu 2016 smo delili tudi EU hrano. Prejeli smo štiri dobave. Jeseni pa smo delili hrano zaradi embarga (jabolka). 74-im ŽK in 9-im društvom smo razdelili 171.750 kg jabolk med 29.515 prejemnikov.

Pomoč z EU hrano je vsebovala devet artiklov (moka: polnozrnata in bela, riž, olje, pelati, fižol, mleko, testenine: špageti, polžki). Večino artiklov smo vključili v redne pakete, mleko pa smo delili posebej.

Preko celega leta smo poleg rednih paketov delili tudi hrano s krajšim rokom trajanja, ki so nam jo podarila nekatera podjetja. Njena ocenjena vrednost je bila 350.000 €. Te dodatne in več kot dobrodošle pomoči so bili deležni prisilci ŽK in več kot 500 družin na ŠKL. Za pomoč v hrani se pri naših socialnih delavkah oglašajo tudi ženske iz varnih hiš in materinskih domov. Pri nas dobijo prvo najnujnejšo pomoč, nato pa jih usmerimo na pristojne ŽK.

V naši pisarni se je oglasilo veliko ljudi, ki so potrebovali pohištvo in ostalo nujno opremo za stanovanja. Pomagali smo jim s posredovanjem informacij in jih povezali z darovalci stanovanjske opreme, bele tehnike in ostalih uporabnih predmetov za gospodinjstvo. Veliko je bilo tudi povpraševanja po opremi za novorojenčke.

POČITNICE DRUŽIN

Letovanje v Portorožu je namenjeno družinam, ki si počitnic ne morejo privoščiti in potrebujejo čas za skupno druženje. Počitnice družinskim članom ponujajo možnost, da se posvetijo drug drugemu in stvarjem, ki jih družijo. V dveh izmenah (od 11. 7. do 16. 7; od 1. 8. do 6. 8.) je letovalo 18 družin, ki so skupaj šteje 70 članov. Od tega je bilo 55,55 % enostarševskih in 44,44 % dvostarševskih družin.

Družine so se na letovanje prijavile preko ŽK. Letos so bile izbrane družine iz 13-ih ŽK, ki se do sedaj še niso udeležile letovanj. Vse družine so se na počitnicah razbremenile, saj je program letovanja nanje

pozitivno vplival. Za prostovoljno delo nam je uspelo nagovoriti 12 mladih animatorjev.

Udeležencem letovanja smo poleg prenočitve nudili tri obroke dnevno, izlet z ladjo ter plačilo vseh vstopnin, vezanih na program.

Vsako skupino so spremljali voditelj in njegov pomočnik, animatorji za otroke ter kuharica.

Voditelji oblikujejo program za otroke in starše, pri tem upoštevajo dinamiko skupine, želje in potrebe udeležencev. Da bi bilo to mogoče in v izogib neprijetnim situacijam, morajo ŽK posredovati čim več informacij o prijavljenih družinah. Starši se srečujejo na vodenih pogovornih delavnicah, kjer si izmenjujejo mnenja in izkušnje o vzgoji, družinskem življenju in vsakodnevnih težavah. Otroci lahko na ustvarjalnih delavnicah izrazijo svojo umetniško žilico. Rišejo na steklo, oblikujejo glino, barvajo majice in podobno. Dobrodošlo je tudi sodelovanje staršev, ki na ta način dobijo nove zamisli o kakovostnem preživljanju prostega časa z otroki. Velik poudarek je na sproščenem druženju, razumevanju in prijateljstvu med vsemi

člani skupine, ki sodelujejo in pomagajo tudi pri nekaterih dnevnih opravilih.

V letu 2016 je bilo za letovanje prijavljenih 38 družin, nekaj tudi takih, ki so že letovale z nami in smo jih morali zaradi velikega števila prijav zavriniti.

Družine, ki so se udeležile letovanja, so pestile različne težave: slabo materialno stanje, razne deviacije, alkoholizem, nasilje, bolezen, brezposelnost. Nekatere družine so zaradi slabih ter neurejenih medsebojnih odnosov potrebovale psihično oporo.

POMOČ ŠTUDENTKAM MATERAM

V preteklem letu je ŠKL nudila pomoč 8-im študentskim družinam in mamicam. Skupno število obiskov je bilo 25. Prejele so 32 paketov hrane, 30 paketov otroške hrane, 27 kosov pralnega praška, 219 l mleka ter 25 naročilnic za obleko. Tudi leta 2016 je otroke mamic študentk obdaril sv. Miklavž.

POMOČ OTROKOM

POMOČ PRI NAKUPU ŠOLSKIH POTREBŠČIN

V lanskem letu se je na akcijo Pomoč pri nakupu šolskih potrebščin odzvalo 89 ŽK. V obravnavo so nam poslale 1.065 prošenj. Tem se je pridružilo še 26 prošenj, ki so bile oddane na ŠKL. Pozitivno smo rešili 1.004 prošnje.

Pomagali smo 1.004-im družinam oziroma 2.115-im otrokom. Skupna vsota, ki smo jo v lanskem letu namenili za pomoč osnovnošolcem in dijakom pri nakupu delovnih zvezkov in šolskih potrebščin, je bila 101.060 €.

Za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov za odobreno višino smo razdelili bone. Vsem otro-

kom, ki so bone prejeli na Poljanski 2, smo na podlagi šolskih seznamov razdelili tudi nove zvezke, ki so jih zbirali njihovi vrstniki po osnovnih šolah. Akciji so se uspešno pridružili tudi vrtci, ki so zbirali pretežno barvice, flomastre, tempera barve, pisala ... Tako smo staršem v veliki meri olajšali stroške ob začetku novega šolskega leta. Zvezke smo razdelili tudi ŽK, ki so bile zanje zainteresirane in so jih potem same razdelile svojim šolarjem. Skupaj smo razdelili 15.000 novih zvezkov.

V akciji so sodelovale naslednje ŽK: Bevke, Borovnica, Brezovica, Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Dol pri Ljubljani, Dolenja vas, Dolnji Logatec, Domžale, Dovje, Gorje, Grosuplje, Homec, Ig, Ihan, Ivančna Gorica, Izlake, Javorje nad Škofjo Loko, Jesenice, Kamnik, Kisovec, Koroška Bela, Kranj, Kranj Drulovka/Breg, Kranj Primskovo, Kranj Šmartin, Kranj Zlato polje, Kresnice, Križe, Kropa, Litija, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Črnuče, Ljubljana Dravlje, Ljubljana Fužine, Ljubljana Ježica, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Kodeljevo, Ljubljana Koseze, Ljubljana Marijino oznanjenje, Ljubljana Moste, Ljubljana Podutik, Ljubljana Polje, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Stožice, Ljubljana Sv. Križ, Ljubljana Sv. Peter, Ljubljana Šentvid, Ljubljana Šiška, Ljubljana Štepanja vas, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Ljubljana Zadobrova, Loški Potok, Mengeš, Moravče, Nevlje, Notranje Gorice, Pirniče, Polhov Gradec, Preserje, Preska, Radeče, Radovljica, Ribnica, Rovte, Selca, Sora, Sostro, Stari trg pri Ložu, Stična, Stranje, Sv. Helena Dolsko, Sv. Jakob ob Savi, Šenčur, Šentjošt nad Horjulom, Šentvid pri Stični, Škofja Loka, Škofljica, Šmarca - Duplica, Šmartno pod Šmarno goro, Trzin, Tržič Bistrica, Velike Lašče, Vir, Vrhnika, Zagorje ob Savi, Železniki, Želimlje.

Tabela 3: Prikaz ŽK, ki so prejele odobrena sredstva za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin

ŽK	višina €	št. družin	št. otrok
ŠKL	2.520	26	49
Bevke	390	4	11
Borovnica	250	3	5
Brezovica	800	4	23
Cerklje na Gorenjskem	1.390	11	30
Cerknica	560	3	10
Dol pri Ljubljani	110	1	3
Dolenja vas	420	5	8
Dolnji Logatec	1.210	10	25

Domžale	2.400	27	47
Dovje	220	2	5
Gorje	150	1	3
Grosuplje	3.130	28	65
Homec	670	4	13
Ig	300	3	6
Ihan	920	8	20
Ivančna Gorica	360	6	9
Izlake	110	2	2
Javorje nad Škofjo Loko	300	1	6
Jesenice	1.000	9	21
Kamnik	2.900	29	57
Kisovec	130	3	3
Koroška Bela	1.130	10	24
Kranj	3.060	31	62
Kranj Drulovka/Breg	600	4	12
Kranj Primskovo	1.200	10	22
Kranj Šmartin	5.200	50	106
Kranj Zlato Polje	1.070	12	24
Kresnice	350	2	8
Križe	160	1	3
Kropa	460	4	10
Leše	170	2	4
Litija	1.860	15	38
Ljubljana Bežigrad	830	8	17
Ljubljana Črnuče	1.070	11	21
Ljubljana Dravlje	2.580	31	52
Ljubljana Fužine	1.710	18	35
Ljubljana Ježica	1.080	10	21
Ljubljana Kašelj/Zalog	1.030	12	21
Ljubljana Kodeljevo	270	3	6
Ljubljana Koseze	1.310	16	26
Ljubljana Marijino oznanjenje	40	1	1
Ljubljana Moste	2.090	20	42
Ljubljana Podutik	80	2	2
Ljubljana Polje	4.970	51	102
Ljubljana Rakovnik	1.530	19	33
Ljubljana Stožice	700	8	15
Ljubljana Sv. Križ	2.270	25	46
Ljubljana Sv. Peter	1.780	22	35
Ljubljana Šentvid	690	7	14
Ljubljana Šiška	6.070	61	123
Ljubljana Štepanja vas	5.210	65	113
Ljubljana Trnovo	1.470	15	28
Ljubljana Vič	3.940	41	82
Ljubljana Zadobrova	300	2	6
Loški Potok	560	2	10
Mengeš	2.290	19	48
Moravče	390	4	8

Nevlje	100	2	3
Notranje Gorice	50	1	1
Pirniče	510	2	10
Polhov Gradec	1.780	15	41
Preserje	420	3	8
Preska	440	2	9
Radeče	1.050	8	24
Radovljica	90	2	2
Ribnica	980	11	22
Rovte	340	4	9
Selca	540	4	15
Sora	80	1	2
Sostro	150	2	3
Stari trg pri Ložu	1.450	7	30
Stična	320	2	6
Stranje	610	6	12
Sv. Helena Dolsko	510	4	11
Sv. Jakob ob Savi	120	1	4
Šenčur	940	11	20
Šentjošt nad Horjulom	500	3	10
Šentvid pri Stični	620	7	14
Škofja Loka	2.790	27	64
Škofljica	400	3	7
Šmarca - Duplica	430	3	9
Šmartno pod Šmarno goro	100	1	2
Trzin	360	4	11
Trzič Bistrica	1.430	15	32
Velike Lašče	730	9	16
Vir	160	1	3
Vrhnika	2.080	26	42
Zagorje ob Savi	140	3	3
Železniki	1.020	8	26
Želimlje	340	4	7
101.060	1.004	2115	

PROGRAM POMOČI BOTRSTVO

Leta 2016 smo v okviru programa pomoči Botrstvo pomagali dijakom in osnovnošolcem pri plačilu dijaških mesečnih vozovnic, pri plačilu rednih šolskih stroškov ter obšolskih dejavnosti (športne dejavnosti, plesni tečaj, glasbena šola). V program je bilo vključenih 24 otrok, pomagali smo jim v višini 6.041,20 €.

LETOVANJE OTROK

Že več let zapored organiziramo letovanje za tiste otroke, ki bi sicer ne mogli na počitnice. Počitnice so potekale pod vodstvom skupine prostovoljcev Biseri v prostorih župnišča v Portorožu. V letu 2016 so otroci v Portorožu letovali v treh izmenah: od 18. 7. do 25. 7. (17 otrok), od 25. 7. do 1. 8. (17 otrok) ter od 1. 8.

do 8. 8. (9 otrok). Termina za mladostnike od 8. 8. do 14. 8. se je udeležilo 17 mladostnikov. Program je pripravilo 87 mladih animatorjev prostovoljcev pod vodstvom Slovenske karitas ter 8 voditeljev in sovoditeljev. Počitnice so zaznamovali smeh, igre, petje, zabava in zanimivi pogovori. Prav tako ni manjkalo kopanja in sončenja, številne delavnice pa so popestrile večere in dneve, ko vreme ni bilo naklonjeno morskim užitek. V vsako izmeno so povabili goste, imeli so izdelan duhovni program, ustvarjalne delavnice, igre na plaži, vesele večere.

Osrednja tema je bila posvečena iskanju dobrih lastnosti in močnih točk vsakega udeleženca. Vsi otroci so biseri, izjemni, neprecenljivi, ne glede na to, kaj so v življenju doživeli, od kod prihajajo, kdo so. Preko dramske igre in pogovornih delavnic so drug drugega spoznavali in se trudili za boljše medsebojne odnose.

V vseh štirih izmenah je iz naše ŠK letovalo 60 otrok.

Vsako leto se zgodi, da ŽK prijavijo več otrok, kot je prostih mest, pogosto pa prijavljajo tudi otroke, ki imajo počitnice že zapolnjene z drugimi aktivnostmi. Preden ŽK prijavi otroka, naj se z njim in z družino pogovori, jim predstavi potek letovanja in ugotovi, ali je sploh pripravljen oditi na morje. Nekateri otroku do zadnjega dne pred odhodom ne povedo, da so ga prijavili, saj se bojijo, da sam ne bo želel na počitnice. Starši naj se z otrokom prej pogovorijo in ga pripravijo na odhod. Prav tako nekateri otroke pošiljajo na morje za nagrado za dobro delo v župniji. Nekateri ŽK več let zapored prijavljajo iste otroke. Nekateri upravičeno, pri nekaterih pa imamo pomisleke. Kot vsako leto smo bili tudi v letu 2016 priča odpovedim na dan odhoda.

IZPOSOJA INVALIDSKIH IN ORTOPEDSKIH PRIPOMOČKOV

V letu 2016 smo izposodili 5 bolniških postelj, 6 invalidskih vozičkov, 5 sobnih stranišč, 3 hodulje in en prostostoječi trapez.

Na nas se obrnejo tudi bolnišnice, Zavod za oskrbo na domu in podobne ustanove. Njihovim oskrbovancem priskrbimo potrebni pripomoček, včasih tudi sanitetni material, če ga imamo na voljo (plenice, posteljne podloge), ter seveda posteljnino in obleko.

Povpraševanje po pomoči na domu je še vedno pogosto. Vendar pa v zadnjih letih vse, ki ponujajo pomoč na domu, kot tudi vse, ki jo potrebujejo, usmerjamo na ustanove, ki so za to dejavnost registrirane.

STROKOVNO VODENE POČITNICE STAREJŠIH

Tudi v letu 2016 smo nadaljevali s počitnicami, ki so namenjene prostovoljcem ŠK in ŽK. V letu 2016 smo imeli spomladanski termin letovanja. Od 2. 5. do 6. 5. 2016 je z nami letovalo 18 prostovoljcev iz 10-ih ŽK in ŠK. Počitnikovali smo v prostorih starega župnišča v Portorožu.

Za udeležence smo pripravili aktivne počitnice s pestrim in zanimivim programom. Sestavljale so ga zanimive pogovorne delavnice o delu prostovoljcev, o vprašanih, s katerimi se soočajo, primerjali smo izkušnje in skupaj iskali rešitve za težave, s katerimi se prostovoljci srečujejo pri svojem delu. Mnogi so se med pogovori razbremenili, z olajšanjem ugotovili, da se s podobnimi težavami in pomisleki ne srečujejo sami in da lahko pričakujejo vso podporo s strani strokovnih delavcev na ŠKL. Ker smo se osebno spoznali in skupaj preživeli veliko prijetnih uric, jim bo lažje poklicati ali priti k nam po pomoč in nasvet, nam zaupati morebitne težave pri delu s prosilci.

Podpora prostovoljcem je ključnega pomena za delo Karitas, zato se na letovanje skrbno pripravimo. Veseli nas, da nam je tudi v lanskem letu uspelo uspešno izvesti program in, kar je najbolj pomembno, ponuditi tistim, ki darujejo svoj prosti čas za ljudi v stiski, možnost sproščene družbe, izmenjave iz-

kušenj in razbremenitve. Z nami je preživel prijeten večer in nam maševal Božo Rustja, prijetno druženje po sv. maši pa smo imeli tudi z duhovnikom iz Strunjana, dr. Bojanom Ravbarjem.

V večernih urah smo gostili zanimive ljudi, s katerimi nas družijo skupna skrb za ljudi v stiski. Poskrbeli smo tudi za delavnice ročnih spretnosti, na katerih so nekateri udeleženci pokazali svojo umetniško plat, mnogi pa so ugotovili, da bodo pridobljeno znanje in ideje koristno uporabili na domačih Karitas.

Tudi vreme je bilo na naši strani, ker pa je bilo morje še premrzlo, smo se vode naužili v bazenu. Dneve smo si popestrili z zanimivimi izleti, ki so že naša stalnica. V tednu dni, ki smo ga preživeli skupaj, nam je uspelo ustvariti sproščeno vzdušje, napolnili smo akumulatorje in si nabrali novih moči za delo v ŽK.

Udeleženci letovanja smo si obljubili, da se bomo med letom srečevali in s tem ohranjali stik in mrežo sodelavcev, na katere se lahko obrnemo, ko imamo konkretne težave pri svojem delu.

ZIMSKI IN POLETNI TABOR SLEPIH

Zimski tabor slepih je potekal v tednu od 19. do 26. februarja v Leničevem domu. Udeležilo se ga je 34 slepih in slabovidnih ter spremljevalcev. Čeprav so bili že tretjič na istem kraju, so spoznali in doživeli marsikaj novega. Med goste so se zapisali Mladi Dolenjci, folklorna skupina KUD Otona Župančiča iz Artiča, sedem policistov in policistk iz Nemčije in Češke, ki so bili na nekajtedenski misiji pri delu z begunci na Dobovi, gospa Ivica iz vasi Gora nad Krškim, sestra Jana Rovtar, duhovnik Marko Čižman, predsednik Škofijske karitas Ljubljana, gospa Joži Kališnik, dolgoletna pevka pri ansamblu Avsenik, radijski voditelj

Marjan Bunič, skvati iz župnije Videm-Krško, člani Mešanega pevskega zbora Mavrica. V vasi Dolšce pri Kostanjevici so si ogledali zbirko kmečkih pripomočkov in predmetov gospe Mimi Frankovič, Nuklearno elektrarno Krško in Center GEN energija. Za rekreacijo so poskrbeli z jutranjo telovadbo, s sprehodi po

Krakovskem gozdu, s turnirjem showdowna in z vodnimi radostmi v toplicah Dobova.

Od 17. do 24. julija je potekal 27. poletni tabor slepih s skupno 43-imi udeleženci (slepimi in sla-

bovidnimi ter njihovimi spremljevalci). Že drugo leto zapored se je odvijal v vasi Skomarje. Prijazno so jih sprejeli v podjetju GKN Driveline Slovenija v Zrečah, ki proizvaja avtomobilske dele, ogledali so si mesto Zreče z župnijsko cerkvijo svetega Egidija, Žičko kartuzijo ter dvorec Trebnik. Gostili

so zanimive goste: novomašnika Bernarda, družino Pučnik, gospoda Viktorja, ki jim je opisal postopek pridobivanja jajčec iz mravljišč, in gospoda Pavla, ki izdeluje violine. Jutra so začeli s telovadbo, se sprehajali in kopali v termah Zreče. Seveda ni manjkal niti turnir v showdownu. Odpravili so se tudi na Lovrenška jezera in na Rogli uživali v poletnem sankanju. Tabor so zaključili z glasbo Dua Maestral in zaključnim krogom.

Tabori slepih dobro potekajo že več kot 20 let in imajo še vedno veliko moči za nadaljevanje. Včasih je težko dobiti spremljevalce, ki bi imeli teden dni časa, v katerem bi prostovoljno ponudili svoje oči, vendar se vsakdo rad vrača mednje. Za mnoge udeležence teh taborov je to edini dopust, edini kraj, kjer se počutijo sprejete in ne drugačne.

BEGUNCI, TUJCI, AZILANTI

Beguncem, tujcem in azilantom pomagamo že od vsega začetka, sprva predvsem s hrano in obleko ter pri iskanju nastanitev in stanovanjske opreme. V zadnjem času pa se vse več ljudi na nas obrača s prošnjami za plačilo položnic. Težave imajo pri plačilu šolskih malic, mesečnih vozovnic, tisti pa, ki so se preselili v podnajemniška stanovanja, pri plačevanju mesečnih stroškov. V sodelovanju z drugimi humanitarnimi organizacijami zanje večkrat plačujemo tudi zdravstvene storitve (stomatološke storitve, delna plačila operacij ipd.).

V letu 2016 smo oskrbovali 83 družin in 9 posameznikov (skupaj 532 oseb). V glavnem gre za ljudi, ki so prišli v Slovenijo iz Kosova in Makedonije ter si še niso uspeli pridobiti slovenskega državljanstva.

Glede na to, da imajo le status začasnega bivanja in dobivajo le priložnostna dela, jim pomoč v hrani, ki jo nudi Karitas, pomaga pri preživetju. Oskrbujemo pa tudi nekaj prosilcev za azil, ki s svojimi družinami živijo v najemniških stanovanjih.

V zadnjem letu opazamo porast priseljencev s Kosova, z Bližnjega vzhoda in iz Afrike. K nam so prišli kot prosilci za azil. Ko so ga pridobili, so se pojavili problemi preživetja. Najemnine za stanovanja so visoke, služb ni, živeti samo od socialne pomoči pa je včasih težko. Posebej veliko je razočaranje tistih, ki so v Sloveniji videli deželo blagostanja. Posamezniki izredno težko uspejo redno plačevati najemnino in stroške, ki pogosto znašajo več kot socialna pomoč. Prav tako tudi težko najdejo stanodajalca, ki bi jih bil pripravljen prijaviti, da bi si lahko pridobili ustrezne dokumente.

Večina od njih ima težave s komunikacijo, kar otežuje pridobivanje pomoči in ustreznih dokumentov na raznih uradih. Pomemben del pomoči je tudi zagovorništvo. Naše strokovne delavke jim pomagajo pri pisanju prošenj, pri stikih z različnimi institucijami, jih usmerjajo in seznanjajo z boljšimi možnostmi za preživetje.

IZOBRAŽEVANJE PROSTVOLJCEV

TEČAJ DOMAČE NEGE

V letu 2016 smo izvedli tri tečaje domače nege v župnijah, dva v Šenčurju in enega v Šmartinu v Kranju. Tečaj je vodila Anica Sečnik, predavateljica na Srednji medicinski šoli v Ljubljani. Na Škofijski karitas smo prejeli veliko zahval in pohval za uporabno vsebino in dobro vodenje tečajev. Usposabljanje je uspešno zaključilo 44 udeleženk in udeležencev. Tečaji so potekali v pristrčnem ozračju. Sodelovanje udeležencev je bilo zelo zavzeto.

ČETRTKOVI IZOBRAŽEVALNI VEČERI ZA SODELAVCE ŽK IN JANUARSKO SREČANJE NA VIČU

V pomladanskem in jesenskem času smo na treh lokacijah v škofiji, v Cerknici, na Brezjah in v Ljubljani, izvedli strokovna predavanja in delavnice v okviru že tradicionalnih četrtkovih izobraževalnih večerov za sodelavce ŽK. V obeh terminih se je predavanj udeležilo 248 prostovoljcev ŽK.

Spomladi leta 2016 smo imeli predavanja na dve temi. Prvo temo *Obvladovanje konfliktov in težavnih strank* nam je predstavil mediator mag. Marko Iršič. Predavateljica dr. Barbara Simonič, zakonska in družinska terapevtka, je predstavila temo *Empatija in sočutje v medosebnih odnosih*. Jeseni 2016 nam je predaval mag. Marko Iršič na temo *Težavne stranke*, dr. Tanja Repič Slavič, zakonska in družinska terapevtka, pa na temo *Nemi kriki spolne zlorabe in pomoč zlorabljenim*. Izobraževalni večeri so bili dobro obiskani, udeleženci so sodelovali tudi s svojimi mnenji in vprašanji, tako da se je večkrat s predavatelji razvil zanimiv dialog. Z veseljem ugotavljamo, da se naši predavatelji na srečanja zelo dobro in resno pripravijo in tako na svoj način izkažejo spoštovanje in priznanje našemu delu z ljudmi v stiski. Opazujemo tudi, da udeleženci zavzeto sodelujejo, kadar se teme dotikajo konkretnega dela z uporabniki.

Da si naši prostovoljci želijo izobraževanja, dokazuje številna udeležba na januarskem srečanju v Antonovem domu na Viču, kjer nam je dr. Katarina Kompan Erzar predavala na temo *Vera, upanje, ljubezen – izziv karitativnega dela v času sprememb*. Predavanju je sledilo delo po delavnicah. Vsak človek tekom življenja na podlagi izkušenj razvije čustveni stil, ki ga dela edinstvenega in hkrati ranljivega za določene izzive zunanjega sveta. Zato razvije tudi določene obrambe. Pogovarjali smo se o svojih čustvih in občutkih pri delu z uporabniki. Kakšna čustva v nas prebujajo prosilci, ki se obračajo na Karitas po pomoč, kako odreagiramo, ko nas nekdo razjezi in prizadene ter kakšne obrambne mehanizme imajo razvite prostovoljci.

Srečanja se je udeležilo 300 prostovoljcev.

IZOBRAŽEVANJA ZA SVETOVALNO POMOČ

Leta 2016 smo v Portorožu pripravili štiri vikend seminarje v okviru šolanja za svetovanje. Šolanje bo potekalo dve leti in bo obsegalo osem vikend srečanj (od petka do nedelje). Vodi jih dr. Stanko Gerjolj s pomočjo Ane Rožman. Oblikovala se je skupina 18-ih

prostovoljcev, ki se usposabljaajo za svetovalno pomoč na ravni ŽK.

Geštalt je pot ozaveščanja lastnih fizičnih, emocionalnih in duhovnih potreb. Njen cilj ni samo odpravljanje in lajšanje neprijetnih spominov in vzrokov čustvenih in duševnih težav. V procesu razvijamo sposobnost zavedanja vedenjskih vzorcev in izbir, ki

jih sprejemamo v življenju. Vsak človek ima možnost izbire pri odzivanju in doživljanju ter prevzemanju odgovornosti za oblikovanje lastnega življenja.

V procesu dela na sebi se soočamo s samim seboj in s tem, kar je v našem življenju boleče in nam prinaša trpljenje, žalost ali jezo ter, kar je v našem življenju dobro in pozitivno, od koder lahko črpamo pozitivne izkušnje.

Jasno je, da ne moremo spremeniti drugih, spremenimo lahko le sebe. In s tem, ko se sami spremenimo, ustvarimo nekaj novega, kar privede do spremembe v drugih.

POMOČ V BOSNI IN HERCEGOVINI

LJUDSKA KUHINJA V SARAJEVU »JELO NA KOTAČIMA«

Projekt *Jelo na kotačima* se izvaja še od vojnih dni in je namenjen vsem socialno ogroženim, tako starejšim in bolnim osebam, brezposelnim, beguncem, brezdomcem ipd. Število ljudi na robu socialne eksistence se povečuje. Vedno več je tistih, ki so vse življenje delali, zdaj pa ne morejo preživeti z nizkimi pokojninami. Namen projekta je nahraniti lačne ljudi. Hrana za nje se pripravlja v centralni kuhinji in razvaža na pet lokacij v mestu. Prejemniki lahko vsak dan od ponedeljka do petka dobivajo topel obrok in kruh, ob petkih pa prejmejo suhi obrok za konec tedna. Poleg vsakodnevnih toplih obrokov za ljudi na robu preživetja (skupno število prejemnikov je okoli 300) razdelijo tudi veliko družinskih paketov.

Čas, v katerem živimo, je mnoge postavil v situacijo, ko sebi in svojim družinam ne zmorejo zagotoviti

najnujnejšega za preživetje. Projekt ljudske kuhinje jim poskuša pomagati pri zagotavljanju najosnovnejšega (dnevni topel obrok) in omogočiti človeku dostojen vsakdan.

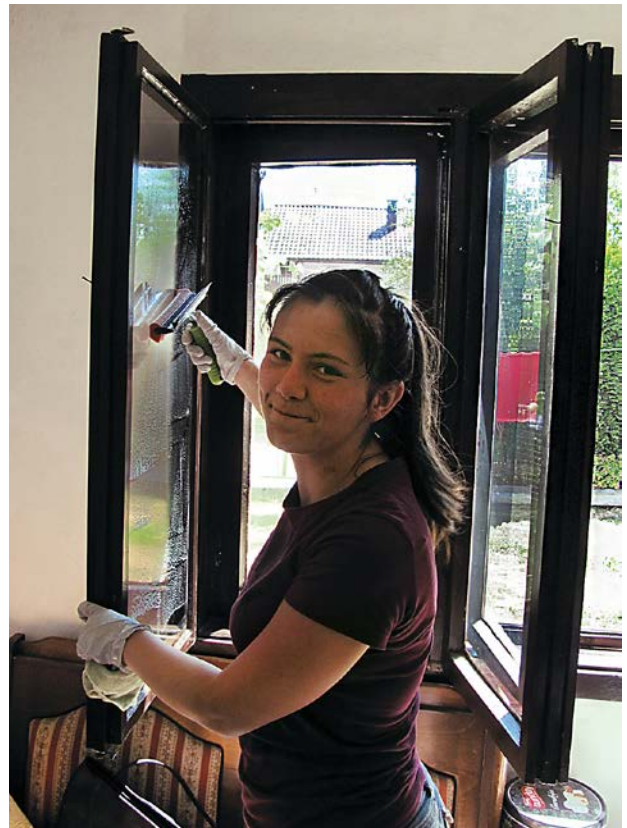
MEDNARODNI POLETNI TABOR V BIH

Dijakinje in dijaki Škofijske klasične gimnazije že okroglih dvajset let odhajajo na delovno-prijateljski tabor v BiH. Do sedaj so pomagali pri obnovi porušenihiš v Sarajevu, Donjih Kolibah, Kaknju in Jelahu ter ljudem pokazali solidarnost in sočutje.

Tudi v preteklem letu so se odpravili v BiH. Dobrodelni delovni tabor je potekal od 3. do 12. julija v

kraju Jelah. Na taboru je sodelovalo 24 prostovoljcev z dvema spremljevalcema. V mestu Jelah so skupaj z domačini pomagali pri zidarskih delih v zgornjem nadstropju stanovanjske hiše – družini s šibkimi dohodki in neustreznimi bivalnimi prostori so pomagali pri ureditvi otroških sob. Mladi so sodelovali tudi pri pospravljanju, urejanju domov in cepljenju drv starejšim in onemoglim ter pri kmečkih opravilih.

V poteku tabora so se dijaki seznanili tudi z multikulturno različnostjo BiH ter spoznavali zapleteno situacijo vojne in razpada Jugoslavije.

»Domačini so nam pri delu pomagali in nam pripovedovali njihove zgodbe ter se z nami navdušeno pogovarjali. ...

V teh dnevih smo se vsi ogromno naučili, spoznali nove prijatelje in pridobili nove izkušnje. Imeli smo se zelo lepo. Najpomembnejše pa je to, da smo s svojo prisotnostjo in delom marsikomu polepšali dan in olajšali življenje. Tako, kot so ga oni nam, le da se tega najbrž niti ne zavedajo – s svojo odprtostjo in hvaležnostjo bodo še dolgo greli naša srca.«

Nika Tomše, maturantka ŠKG

»Poletni delovno-prijateljski tabor v Bosni je izjemna izkušnja za naše dijake. Vsako leto se izkažejo s svojo delavnostjo kljub vročini in zahtevnosti opravil. Od blizu spoznajo razmere v Bosni in se srečajo z družinami in ljudmi, ki živijo veliko skromnejše od nas. Domačini nas navdušeno sprejemajo in z nami gojijo prijateljske stike.«

Marko Mohor Stegnar, kaplan na ŠKG

SKLADIŠČA KARITAS

V skladišču z obleko na Hudovernikovi 6 dela 26 prostovoljk, ki so v lanskem letu opravile 5.938 ur prostovoljnega dela. Pripravljajo obleko za posameznike, za ŽK po Sloveniji in za tujino. Pogosto se na nas obrnejo tudi centri za socialno delo, zapori ter druge humanitarne organizacije. V pisarni na Poljanski 2 nam je pomagalo 5 prostovoljk in prostovoljcev, ki so skupaj opravili 1.976 ur. Pri počitnicah družin je sodelovalo 12 prostovoljcev in skupno opravilo 2.688 ur. Pri izobraževanjih sodelujejo 3 prostovoljci in opravijo skupaj 512 ur prostovoljnega dela, spremljevalci in organizatorji na Taboru slepih pa skoraj 2.500 ur prostovoljnega dela.

V skladišču je bilo strankam izdanih 2.576 naročilnic za obleko, skupno 180.000 različnih kosov obleke. Obleko je preko celega leta dobilo preko 10.000 oseb. Kateri kosi obleke so najbolj iskani, narekuje letni čas. V zimskem času je bilo največje povpraševanje po bundah, jopicah, puloverjih, topli in nepremočljivi obutvi. V poletnih mesecih pa smo izdali veliko majic in kratkih hlač. Skozi vse leto izdamo veliko otroške obleke ter opreme za otroke (avtosedeži, vozički, kolesa, igrače).

V skladišču na Hudovernikovi 6 so v letu 2016 razdelili tudi hrano s pripadajočimi paketi higienskih potrebščin s pralnim praškom prosilcem s Poljanske 2, mamicam študentkam in prosilcem iz ŽK Lj. Sv. Peter.

V skladišču s hrano na Slovenčevi 19 sta v letu 2016 delo opravljala dva sodelavca. Pripravljala sta hrano za ŽK in pakete za ŠK. Čez leto smo 106-im ŽK delili EU hrano in sicer 68.000 kg bele moke, 68.000 kg polnozrnate moke, 68.000 kg špagetov, 68.000 kg polžkov, 340.000 l mleka in 61.200 l olja, 22.100 kg pelatov in 22.100 kg fižola. Razdelili smo tudi 171.750 kg jabolk.

Skupaj smo 106-im ŽK z 29.515-imi prejemniki pomagali s hrano v vrednosti 477.834,56 € (vrednost ukrepa po pogodbi). Hrano je prejelo tudi 9 zavodov, društev, varnih hiš, materinskih domov ipd.

ŠKL je z EU hrano pomagala tudi Romom iz Grosupljega. Hrano smo pripeljali in razdelili v treh nasehljih, skupno 283-im prebivalcem.

Iz skladišča ŠKL smo 69-im ŽK razdelili še za 192.707,70 € vrednosti hrane, ki smo jo kupili, ter za 350.000 € podarjene hrane s krajšim rokom trajanja.

V letu 2016 so pripravljali hrano za redne pakete naslednjim ŽK: Bevke, Borovnica, Brezovica, Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Domžale, Dolenja vas, Homec, Ig, Ihan, Izlake, Jarše, Jesenice, Kamnik, Kisovec, Koroška Bela, Kranj, Kranj Drulovka/Breg, Kranj Primskovo, Kranj Šmartin, Kranj Zlato Polje, Kresnice, Kropa, Križe, Leše, Litija, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Črnuče, Ljubljana Dravljje, Ljubljana Fužine, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Kodeljevo, Ljubljana Koseze, Ljubljana Moste, Ljubljana Polje, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Stožice, Ljubljana Sv. Križ, Ljubljana Sv. Trojica, Ljubljana Šiška, Ljubljana Štepanja vas, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Ljubljana Zadobrova, Notranje Gorice, Preska, Preserje, Radeče, Radovljica, Ribnica, Sora, Sostro, Šenčur, Šentjošt nad Horjulom, Šentvid pri Stični, Škofja Loka, Škofljica, Šmarca - Duplica, Šmartno pod Šmarno Goro, Tržič Bistrica, Vir, Vrhnika, Zagorje ob Savi, Želimlje.

ŽK Ljubljana Sv. Peter zaradi pomanjkanja prostora nima svojega skladišča, zato njihovi uporabniki prevzemajo hrano v skladišču ŠKL na Hudovernikovi 6.

SPLOŠNO KORISTNO DELO

V letu 2016 se je v okviru programa Splošno koristno delo namesto prestajanja ali plačila kazni v delo na ŠK vključilo 8 oseb. Delovno obveznost so opravili v skladišču hrane ter kot spremljevalci voznika. Skupaj so opravili 1.739 ur dela. Posebej v obdobjih, ko smo razdeljevali EU hrano, so nam bili v veliko pomoč. Večinoma imamo z delavci dobre izkušnje, v primeru težav in disciplinskih problemov pa jih vrnemo na center za socialno delo, ki jih lahko napoti še v kako drugo izvajalsko organizacijo.

Razen organizacijskega in administrativnega dela ŠKL s temi sodelavci nima stroškov. Stroške njihove zaposlitve pokriva ministrstvo, nam jih povrnejo centri za socialno delo.

Alenka Petek

Romanje prostovoljcev Župnijskih karitas v Belo krajino

Romanje sodelavcev in prostovoljcev ŠKL na Zaplaz

PODOBA ŽUPNIJSKIH KARITAS

1. SODELAVCI ŽK

V letu 2016 je bilo v ljubljanski škofiji 124 delujočih ŽK. Vprašalnike o delu ŽK v letu 2016 smo poslali vsem.

Vprašalnike o delovanju ŽK v letu 2016 nam je vrnilo 110 ŽK. Skupno število prostovoljcev v 110-ih ŽK je 3.827. Med rednimi sodelavci tako kot prejšnja leta prevladujejo starejši. Med priložnostnimi sodelavci pa je več mlajših (birmanske in študentske skupine). Prostovoljci, stari do 30 let, so v večini občasni sodelavci, ki se v delo ŽK vključijo ob večjih akcijah. ŽK so se že navadile in bolj intenzivno začele beležiti tudi ure mlajših prostovoljcev do 18. oz. do 30. leta. V letu 2016 je bilo 34 % prostovoljcev starih do 30 let, 28 % od 30–59 let ter 38 % od 60 let dalje.

Če primerjamo s prejšnjimi leti, ugotovimo, da se je število sodelavcev Karitas povečevalo do leta 2011. Takrat smo imeli 3.678 prostovoljcev. V letu 2012 je število prostovoljcev nekoliko padlo na 3.048. V letu 2013 jih je v ŽK aktivno sodelovalo 3.353, leta 2014 3.651, v letu 2015 pa 3.741. Leta 2016 se je število zopet povečalo, tako trenutno na ŽK deluje 3.827 prostovoljcev.

V letu 2016 je 1.556 rednih prostovoljcev in 2.271 obasnih prostovoljcev opravilo 195.884 ur prostovoljnega dela, kar je 4,3 ure prostovoljnega dela na mesec. Kar 105.333 ur je vsebinskega dela, 39.355 organizacijskega ter 51.196 ur ostalega dela. Prostovoljci na ŽK letno opravijo toliko ur, kot bi jih 92 redno zaposlenih.

V večini ŽK sproti beležijo ure prostovoljnega dela, nekatere pa imajo s tem težave. Veliko jih šteje le ure, ki jih namenijo rednim dežurstvom in se izvajajo na sedežu ŽK, ne pa tudi ur obiskov na domu, obiskov v domovih za ostarele, ur, ki jih namenijo skupnim srečanjem in sestankom, pripravi srečanj, izobraževanju, pripravi daril, izdelavi voščilnic, pletenju venčkov, organizaciji dobrodelnih prireditev, romanj ipd.

2. SREČANJA SODELAVCEV ŽK

Sodelavci ŽK se srečujejo v različnih časovnih intervalih od enkrat letno do dvakrat mesečno. Leta 2016 so imeli v 106-ih ŽK 965 rednih letnih srečanj.

Sodelavci ŽK se srečujejo enkrat ali dvakrat mesečno, tam, kjer je v ospredju pomoč starejšim, pa nekajkrat letno. Nekatere ŽK nimajo rednih mesečnih srečanj niti uradnih ur, srečujejo se po potrebi in tako tudi rešujejo stiske.

66 ŽK ima na voljo svoje prostore v župniji, 28 ŽK ima v času uradnih ur na voljo en prostor, ki ga uporabljajo tudi drugi, 5 ŽK pa ima prostore v najemu. Večinoma stroške plačujejo sami. Za stroške poslovanja odštejejo 43.577,58 € letno, za vzdrževanje opreme in prostorov pa še dodatnih 10.800,73 €.

Za duhovni uvod na rednih srečanjih uporabljajo različno gradivo: Žarek dobrote (66 ŽK), Plameneči križ (47 ŽK), Priročnik za ŽK (24 ŽK), Sveto pismo (54 ŽK) ter Priročnik za oblikovanje sodelavcev ŽK (20 ŽK). V 50-ih ŽK gradivo dodatno pripravi župnik, v 73-ih pa sodelavci sami. Opazimo, da se veliko ŽK poslužuje več gradiv.

3. IZOBRAŽEVANJE IN DUHOVNE OBNOVE ZA SODELAVCE ŽK

34 ŽK je v letu 2016 v lastni organizaciji pripravilo 106 izobraževanj, ki se jih je udeležilo 1.740 prostovoljcev. Predavanj v organizaciji drugih institucij je bilo 85, udeležilo se jih je 226 prostovoljcev. Obiskana so bila tudi izobraževanja v organizaciji ŠKL. Udeležilo se jih je 728 prostovoljcev iz 89-ih ŽK. 84 prostovoljcev se je udeležilo izobraževanj Slovenske karitas, 676 prostovoljcev pa drugih izobraževanj v okviru Cerkve. Vseh predavanj se je skupaj udeležilo 3.674 prostovoljcev.

Romanja za sodelavce je organiziralo 74 ŽK, udeležilo se jih je 820 sodelavcev, duhovne vaje pa 42 ŽK, udeležilo se jih je 447 sodelavcev. Skupno se je romanj in duhovnih vaj udeležilo 1.267 sodelavcev ŽK.

Iz navedenih števil lahko sklepamo, da ŽK skrbijo za izobraževanje in usposabljanje ter duhovno oblikovanje svojih sodelavcev. V letu 2016 je opazen porast udeležencev različnih predavanj in izobraževanj.

ŽK so se 150-krat s svojim delom predstavile v lokalnih časopisih, 56-krat na radiu in 31-krat na televiziji, 535-krat v župnijskih oznanilih, 1.041-krat na internetu in 118-krat na stojnicah.

4. DOBRODELNE AKCIJE TER SODELOVANJE ŽK Z DRUGIMI V OKOLJU

54 ŽK je organiziralo 40 dobrodelnih prireditev, koncertov, razstav ipd. Udeležilo se jih je 10.226 obiskovalcev. 70 ŽK je imelo 172 dobrodelnih akcij, ki so bile v prvi vrsti namenjene druženju ter izdelavi predmetov za prodajo. ŽK že leta izdelujejo adventne venčke, božične ter velikonočne čestitke, podarjena sredstva pa namenijo ljudem v stiski.

Po podatkih iz ankete imajo v 67-ih ŽK 2.490 rednih darovalcev, ki darujejo bodisi v materialu bodisi v denarju. ŽK na terenu redno sodelujejo z ŽPS-ji, s sosednjimi ŽK, večina ima dobro razvito sodelovanje z domovi za ostarele, mnoge se povezujejo s šolami, z zdravstvenimi domovi, z drugimi karitativnimi skupinami, mlade pa poskušajo vključiti preko sodelovanja z birmanskimi skupinami. Pri reševanju stisk se povezujejo tudi z RK in CSD-ji ter patronažno službo. Mnoge ŽK dobro sodelujejo tudi z občinami. Za delovanje programov so jim v letu 2016 namenile 176.547,67 €.

5. PROGRAMI

5.1. DRUŽINE

Glavnina pomoči družinam po ŽK je bila tudi v lanskem letu usmerjena v delitev hrane, higienskih potrebščin, obleke. S hrano, ki so jo kupili z lastnimi sredstvi ali jo dobili od ŠKL, je bilo te vrste pomoči deležnih 6.043 družin. EU hrano je dobilo 29.515 družinskih članov.

Opazen je porast svetovalne dejavnosti v obliki pogovora in usmerjanja. V ŽK povedo, da je svetova-

nja deležen vsak prosilec. Bolj poglobljeno svetovanje je v letu 2016 potrebovalo 4.692 družin s 7.815-imi obravnavami. Individualnega svetovanja pa se je udeležilo 1.358 udeležencev. 198.063,44 € so ŽK porabile za pomoč pri plačilu osnovnih položnic in kurjave, pri plačilu vozniških kart in zdravniških storitev. Te pomoči je bilo deležnih 7.528 družinskih članov. Iz lastnih sredstev so družinam pomagali tudi ob izrednih razmerah in večjih nesrečah, in sicer v višini 22.214,72 €. 57 ŽK pa je za nakup hrane še dodatno namenilo 60.734,86 €.

Skupna vrednost pomoči, ki so je bile deležne družine, znaša 281.013,02 €. Iz vprašalnika je razvidno, da ŽK pomagajo 261-im romskim družinam ter 2.037-im družinam tujcev in beguncev.

V spodnji tabeli so prikazani prejemniki EU hrane in jabolk iz embarga

ŽK	jabolka 2016 (kg)	EU-hrana 2016 (kg)
1 Bevke	2.040,0	3.659,0
2 Bled	300,0	1.739,2
3 Bohinjska Bistrica	0,0	1.092,4
4 Borovnica	1.845,0	3.544,2
5 Brdo - Zlato Polje	0,0	809,2
6 Breznica	0,0	2.798,6
7 Brezovica	960,0	2.354,4
8 Cerklje na Gor.	2.040,0	4.691,4
9 Cerknica	1.440,0	4.456,4
10 Dob	2.400,0	3.565,8
11 Dobropolje	2.880,0	8.031,6
12 Dobrova	0,0	895,2
13 Dolenja vas	300,0	2.865,2
14 Doljni Logatec	0,0	4.977,2
15 Domžale	6.060,0	25.490,2
16 Dovje	0,0	1.523,2
17 Gorje	0,0	957,2
18 Grosuplje	3.840,0	7.664,6
19 Homec	1.440,0	4.003,2
20 Ig	1.920,0	2.812,8
21 Ihan	1.920,0	6.938,6
22 Ivančna Gorica	960,0	4.263,6
23 Izlake	1.440,0	2.581,0
24 Jarše	960,0	4.303,2
25 Jesenice	6.720,0	19.729,2
26 Kamnik	2.520,0	13.271,2
27 Kisovec	3.360,0	5.953,8
28 Kokrica	0,0	1.656,4
29 Komenda	0,0	620,2
30 Koroška Bela	960,0	4.492,0

31	Kovor	480,0	1.675,2
32	Kranj	2.760,0	22.972,4
33	Kranj Drulovka	1.920,0	1.729,4
34	Kranj Primskovo	960,0	3.518,6
35	Kranj Šmartin	3.480,0	15.196,8
36	Kranj Zlato Polje	2.400,0	11.028,0
37	Kresnice	1.080,0	5.168,2
38	Križe	1.920,0	1.202,4
39	Kropa	1.440,0	3.599,6
40	Lesce	0,0	897,2
41	Leše	1.440,0	446,2
42	Litija	3.840,0	11.298,4
43	Ljubljana Barje	0,0	0,0
44	Ljubljana Bežigrad	960,0	5.145,2
45	Ljubljana Črnuče	2.400,0	8.192,0
46	Ljubljana Dravlje	1.920,0	13.778,8
47	Ljubljana Fužine	0,0	7.940,6
48	Ljubljana Ježica	1.680,0	9.120,4
49	Lj. Kašelj/Zalog	0,0	5.194,6
50	Ljubljana Kodeljevo	480,0	1.598,6
51	Ljubljana Koseze	0,0	4.853,4
52	Lj. Marijino oznanjenje	3.840,0	30.815,4
53	Ljubljana Moste	2.475,0	14.510,0
54	Ljubljana Podutik	960,0	3.430,4
55	Ljubljana Polje	2.880,0	8.796,0
56	Ljubljana Rakovnik	1.110,0	14.192,0
57	Ljubljana Stožice	1.080,0	5.051,2
58	Ljubljana Sv. Križ	1.440,0	10.970,8
59	Ljubljana Sv. Peter	1.920,0	4.709,6
60	Ljubljana Sv. Trojica	0,0	2.116,6
61	Ljubljana Šiška	5.760,0	22.474,8
62	Lj. Šmartno ob Savi	1.800,0	1.496,8
63	Ljubljana Štepanja vas	3.360,0	23.932,0
64	Ljubljana Trnovo	0,0	15.830,4
65	Ljubljana Vič	1.020,0	13.642,2
66	Ljubljana Zadobrova	0,0	1.899,6
67	Mengeš	4.215,0	20.245,2
68	Moravče	0,0	4.404,8
69	Nevlje	0,0	1.724,0
70	Notranje Gorice	0,0	1.190,8
71	Pirniče	0,0	3.095,6
72	Planina pri Rakeku	0,0	568,4
73	Polhov Gradec	825,0	2.233,4
74	Preserje	0,0	4.155,8
75	Preska	1.380,0	6.754,0
76	Radeče	13.710,0	24.155,4
77	Radovljica	1.260,0	4.967,2
78	Ribnica	0,0	5.767,6
79	Rovte	480,0	2.837,2
80	Selca	0,0	3.051,6

81	Smlednik	3.120,0	3.429,2
82	Sodražica	0,0	944,4
83	Sora	0,0	5.441,6
84	Sorica	0,0	1.956,4
85	Sostro	150,0	1.936,0
86	Stari trg pri Ložu	0,0	3.329,8
87	Stična	0,0	2.259,8
88	Stranje	1.560,0	3.772,6
89	Sv. Gregor	0,0	0,0
90	Sv. Helena Dolsko	0,0	641,6
91	Sv. Vid nad Cerknico	0,0	0,0
92	Šenčur	0,0	2.714,4
93	Šentjošt nad Horjulom	0,0	2.980,0
94	Šentvid pri Stični	300,0	3.877,0
95	Škofja Loka	3.660,0	18.622,3
96	Škofljica	600,0	4.404,0
97	Šmarca – Duplica	120,0	2.374,8
98	Šmartno pod Šmarno g.	1.440,0	2.774,4
99	Šmartno pri Litiji	780,0	3.582,0
100	Trzin	960,0	1.030,0
101	Tržič Bistrica	2.880,0	10.755,0
102	Unec	0,0	3.852,6
103	Velike Lašče	480,0	2.415,4
104	Vir	480,0	1.407,8
105	Vodice	1.080,0	5.885,2
106	Vrhnika	5.340,0	34.441,2
107	Zagorje	12.720,0	46.426,8
108	Železniki	1.440,0	5.150,4
109	Želimlje	1.185,0	2.204,0
110	ŠKL Poljanska 2	8.475,0	45.807,6
111	ŠKL Hudovernikova	0,0	30.084,0
Skupaj		171.750,0	799.815,3

V letu 2016 smo ŽK v skladišču razdelili EU hrano in sicer 68.000 kg bele moke, 68.000 kg polnozrnatne moke, 68.000 kg špagetov, 68.000 kg polžkov, 340.000 l mleka in 61.200 l olja, 22.100 kg pelatov in 22.100 kg fižola. Razdelili smo tudi 171.750 kg jabolk zaradi embarga.

Skupaj smo 106-im ŽK z 29.515-imi prejemniki pomagali s hrano v vrednosti 477.834,56 € (vrednost ukrepa po pogodbi). Hrano je prejelo tudi 9 zavodov, društev, varnih hiš, materinskih domov ipd.

ŽK so razdelile še za 192.707,70 € vrednosti hrane, ki smo jo kupili, ter za 350.000,00 € hrane s krajšim rokom trajanja, ki so jo ŠKL poklonila različna podjetja, ter podarjene hrane v vrednosti 168.000,00 €, ki so jo zbrali sami.

V spodnji tabeli je prikazana poraba hrane po ŽK (upoštevana je samo kupljena hrana in ne EU hrana ter podarjena hrana):

Dekanija	ŽK	Vrednost (v €)
Vrhnika	Bevke	1.228,31
Vrhnika	Borovnica	1.187,21
Ljubljana Vič/ Rakovnik	Brezovica	177,73
Šenčur	Cerklje na Gor.	20,20
Cerknica	Cerknica	1.041,00
Ribnica	Dolenja vas	112,61
Domžale	Domžale	8.424,15
Kamnik	Homec	1.097,36
Ljubljana Vič/ Rakovnik	Ig	1.179,08
Domžale	Ihan	1.594,85
Zagorje	Izlake	1.338,24
Domžale	Jarše	1.987,69
Radovljica	Jesenice	2.835,80
Kamnik	Kamnik	3.192,81
Zagorje	Kisovec	2.483,64
Radovljica	Koroška Bela	1.765,11
Kranj	Kranj	6.249,61
Kranj	Kranj Drulovka/Breg	984,04
Kranj	Kranj Primskovo	1.892,09
Kranj	Kranj Šmartin	6.913,25
Kranj	Kranj Zlato polje	5.202,31
Litija	Kresnice	20,48
Tržič	Križe	513,18
Radovljica	Kropa	1.572,20
Litija	Litija	6.364,01
Ljubljana Center	Ljubljana Bežigrad	2.614,72
Ljubljana Moste	Ljubljana Črnuče	2.824,56
Ljubljana Šentvid	Ljubljana Dravljje	5.414,54
Ljubljana Moste	Ljubljana Fužine	2.670,36
Ljubljana Moste	Ljubljana Kašelj/Zalog	2.391,10
Ljubljana Moste	Ljubljana Kodeljevo	545,42
Ljubljana Šentvid	Ljubljana Koseze	1.236,11
Ljubljana Moste	Ljubljana Moste	8.337,92
Ljubljana Moste	Ljubljana Polje	5.064,35
Ljubljana Vič/ Rakovnik	Ljubljana Rakovnik	5.315,05
Ljubljana Šentvid	Ljubljana Stožice	3.273,40
Ljubljana Moste	Ljubljana Sv. Križ	6.655,83
Ljubljana Center	Ljubljana Sv. Trojica	810,56
Ljubljana Šentvid	Ljubljana Šiška	10.419,90
Ljubljana Moste	Ljubljana Štepanja vas	3.038,00
Ljubljana Center	Ljubljana Trnovo	4.166,05
Ljubljana Vič/ Rakovnik	Ljubljana Vič	4.821,24

Ljubljana Moste	Ljubljana Zadobrova	463,66
Ljubljana Vič/ Rakovnik	Notranje Gorice	659,65
Vrhnika	Preserje	342,64
Ljubljana Šentvid	Preska	2.033,00
Zagorje	Radeče	4.772,19
Radovljica	Radovljica	295,97
Ribnica	Ribnica	1.010,17
Ljubljana Šentvid	Sora	1.089,00
Ljubljana Moste	Sostro	661,79
Šenčur	Šenčur	817,81
Vrhnika	Šentjošt nad Horjulom	382,60
Grosuplje	Šentvid pri Stični	1.039,08
Škofja Loka	Škofja Loka	5.026,49
Grosuplje	Škofljica	889,99
Kamnik	Šmarca – Duplica	914,65
Ljubljana Šentvid	Šmartno pod Šmarno goro	660,33
Tržič	Tržič Bistrica	2.166,08
Domžale	Vir	226,38
Vrhnika	Vrhnika	9.866,62
Zagorje	Zagorje ob Savi	9.861,00
Ljubljana Vič/ Rakovnik	Želimlje	1.003,89
	ŠKL	19.804,63
	Skupaj	192.708,70

5.2. OTROCI

2.339-im otrokom so ŽK pomagale pri nakupu šolskih potrebščin. Za to obliko pomoči so namenili 16.339,26 €. Za pomoč pri plačilu prehrane v šoli, obšolskih dejavnosti ter prevozov za dijake pa so namenile 10.236,08 €. S temi sredstvi so pomagali 401-emu otroku.

Za božič in veliko noč so na ŽK obdarili 5.057 otrok. V ta namen so porabili 21.774,23 € sredstev,

namenjenih pomoči otrokom. V času poletnih počitnic so ŽK mnogim otrokom omogočile udeležbo počitnic v lastni organizaciji, v okviru ŽK oziroma drugih organizacij.

V poletnih mesecih se je 3.429 otrok udeležilo delavnic, srečanj in oratorijev. Za ta namen so porabili 40.516,80 €.

Iz podatkov je opazno, da se v posameznih ŽK ukvarjajo tudi z učno pomočjo. Organizirajo tudi letovanja in tabore.

ŽK so nudile različne oblike pomoči 5.373-im otrokom iz družin, ki so deležne tudi drugih oblik pomoči, ter 8.326-im otrokom, ki te pomoči niso deležni. ŽK so torej pomagale 13.699-im otrokom.

Za program pomoči otrokom so ŽK namenile 101.990,75 €.

5.3. STAREJŠI, BOLNI, INVALIDI

V letu 2016 so ŽK na domu in v domovih za ostarele obiskale 11.548 starostnikov, kar znaša 41.532 obiskov v vsem letu. Družabnih srečanj v organizaciji ŽK se je udeležilo 5.949 starejših.

2.556 starejših je bilo deležnih pomoči v hrani. Nudili so jim tudi pomoč pri plačilu položnic ter izposoji ortopedskih pripomočkov. Skupno je bilo različnih oblik pomoči in pozornosti ŽK deležnih 18.700 starejših oseb. ŽK so za pomoč starejšim namenile 82.384,23 €.

5.4. POMOČ SAMSKIM OSEBAM

ŽK so v letu 2016 nudile pomoč 3.969-im samskim osebam. Vsi so bili deležni pomoči v hrani. Za pomoč samskim osebam so ŽK namenile 53.271,57 €. Občasno so jim pomagali tudi pri plačilu položnic. Te pomoči je bilo deležnih 453 oseb. Pomoč posameznikom je bila nudena tudi v obliki nakupa ortopedskih pripomočkov ter ob večjih nesrečah in stiskah. Svetovanja, pogovora ter splošnih informacij je bilo deležnih 877 samskih oseb, obravnav je bilo 2.037.

5.5. POMOČ BREZDOMCEM

Brezdomcem je pomagalo 18 ŽK. Skupno so jih oskrbovali 573. Pri oskrbi brezdomcev prednjačijo nekatere ŽK na področju Ljubljane: ŽK Štepanja vas ter ŽK Marijino oznanjenje, ki skrbita za 476 brezdomcev.

Največji problem brezdomcev ni prehrana, saj je zanjo vsaj na področju Ljubljane dobro poskrbljeno,

temveč nastanitev. ŽK v Ljubljani še vedno namenijo izredno veliko sredstev pomoči brezdomcem s hrano. Zanje imajo organizirano dnevno prehrano, v nekaterih ŽK sendvič z napitkom, drugje pa topel kuhan obrok. Zaradi organizirane prehrane, ki jo v centru Ljubljane dnevno nudi Vincencijeva zveza dobrote, so določene ŽK prenehale z delitvijo konzerv.

ŽK Štepanja vas ima kopalnico za brezdomce in enkrat tedensko nudi kopanje, striženje, britje ter topel obrok. Redno oskrbuje 308 brezdomcev. ŽK Marijino oznanjenje oskrbuje 127 brezdomcev. ŽK Zagorje nudi pomoč 15-im brezdomcem, ŽK Kranj pa 11-im. Imajo tudi pralnico za osebe, ki zaradi svojega načina bivanja nimajo možnosti prati doma.

ŽK so tudi za brezdomce namenile kar precej pomoči za tople in suhe obroke hrane ter higienske storitve.

5.6. AMBULANTA S POSVETOVALNICO ZA OSEBE BREZ ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Za delovanje Ambulante s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja so v letu 2016 denarna sredstva prispevali Mestna občina Ljubljana, FIHO, Škofijska karitas Ljubljana in ŽK Štepanja vas v skupni vrednosti 10.300 €.

ŽK Štepanja vas vse od ustanovitve Ambulante s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja leta 2002 ureja prostor za shranjevanje in izdajo higienskih pripomočkov. Njena naloga je, da imajo vsi, ki se morajo ali želijo pred zdravniškim pregledom okopati in urediti, na voljo dovolj higienskih pripomočkov (sveže in čiste brisače, milo, šampon, pripomočke za britje ipd.). Poleg omenjenega skrbi za sveže in čisto perilo, čevlje in drugo garderobo po dogovoru z ambulanto. Skrbi tudi za urejenost in delovanje umivalnice s prostorom za tuširanje.

Sredstva so bila porabljena za nakup zdravil, spodnjega perila, nogavic, čevljev, pripomočkov za vzdrževanje osebne higiene, čistil za vzdrževanje kopalnice, hrane za tople in hladne obroke za diabetične bolnike in bolnike s tuberkulozo, za stroške prevozov, za potrebe delovanja Karitas, poštno in telefonske stroške idr.

Za dežurstvo v prostoru za shranjevanje in izdajo rabljenih oblačil brezdomcem, ki je potekalo večino ma ob četrtrkih popoldne, sta bili porabljeni po dve uri tedensko.

Karitas Štepanja vas je v letu 2016 oskrbela ambulanto za brezdomce na Mislejevi ulici 3 v Ljubljani s 650-imi brisačami, 750-imi pari nogavic in 660-imi kosi moškega spodnjega perila ter 30-imi kosi ženskega spodnjega perila. Zagotovila je vse potrebščine za kopanje brezdomcev na tej lokaciji (tekoče in trdo milo, šampon, peno za britje, vodico za po britju, žiletke, zobno pasto, zobne ščetke) in za čiščenje prostorov (čistilna sredstva za kopalnico, stranišče, umivalnico, osvežilci zraka, velike črne vreče za spravilo umazanih brisač in odpadkov). Dežurstva v prostoru za shranjevanje in izdajo rabljenih oblačil brezdomcem v tem letu ni bilo. Brisače se perejo enkrat tedensko. Povprečno se na teden opere od 10 do 25 brisač. Za pranje, sušenje in zlaganje so potrebne 3 ure tedensko. Osebe, ki se okopajo v kopalnici ambulante za brezdomce, dobijo novo spodnje perilo in nogavice. Večina se preobleče tudi v sveža vrhnja oblačila.

712 obiskovalcev ambulante se je poslužilo kopanja in osebne nege pred obiskom zdravnika.

6. RAZDELJENA MATERIALNA POMOČ ŽK

V lanskem letu so imele ŽK zelo podobne financerje kot prejšnja leta. Prispevek lokalne skupnosti se je od leta 2006 postopno večal. V letu 2014 je znašal največ do sedaj, 186.648,87 €. Leta 2016 je višina, ki so jo prispevale občine, znašala 176.547,67 €. Med prihodki 24 % predstavljajo prispevki občin, 41 % darovi dobrotnikov, od prireditev in iz dejavnosti (koncerti, prodaja venčkov, voščilnic) pa so ŽK zbrale 16 % sredstev. Darovi podjetij, nabirka Karitas ter prihodki, evidentirani pod kategorijo drugo, predstavljajo 19 % prihodkov.

V lanskem letu so ŽK reševanju stisk družin skupno namenile 281.013,02 €, reševanju stisk posameznikov pa 53.271,57 €.

Za pomoč starejšim so namenile 82.384,23 €, za pomoč otrokom 101.990,75 €.

Za stroške poslovanja (telefon, pošta, najemnina ipd.) so ŽK porabile 43.577,58 €, za investicije in vzdrževanje opreme pa 10.800,73 €.

17.865,82 € zbranih sredstev je bilo porabljenih za stroške dobrodelnih akcij in koncertov.

Alenka Petek, Urša Borak, Polona Miklič

PRIHODKI ŠKL ZA LETO 2016 (PO VIRIH FINANCIRANJA)

Slovenska karitas	
Klic dobrote	95.200,00
Akcija Pomagajmo preživeti	51.000,00
Akcija Otroci nas potrebujejo	47.600,00
Akcija za BIH Ne pozabimo	17.000,00
Delež prihodkov iz naslova dohodnine	30.896,80
Program Zaupanje + Studio Moderna	11.700,33
EU hrana - refundacija spremlj. ukrepi	22.379,01
EU hrana - refundacija log. stroškov	23.891,67
Begunci - integracijska hiša	10.000,00
	Skupaj: 309.667,81
FIHO	
Pomoč družinam	127.934,80
Pomoč otrokom	38.477,04
Pomoč brezdomcem	19.163,28
Izobraževanje	6.119,86
Starejši in bolni	23.297,96
Migranti	19.595,67
Delovanje	38.990,46
Investicije	43.478,04
	Skupaj: 317.057,11
Nadškofija Ljubljana	
Delovanje	27.000,00
Programi	70.000,00
Metropolitana	5.000,00
Refundacije za str. dela	3.984,13
	Skupaj: 105.984,13
ŠKL lastni skladi	
Akcija Stiska	44.817,57
Akcija Zrno do zrna	9.560,50
Akcija Šolske potrebščine	2.782,00
Počitnice	5.500,00
Tujina	46.535,97
Ortopedski pripomočki	1.614,00
Namenske pomoči	35.274,60
Botrstvo	5.420,00
Drugo	16.569,55
	Skupaj: 168.074,19
MDDSZ	
Hrana iz sklada za pomoč EU	477.834,56
	Skupaj: 477.834,56
Ostalo	
Refundacija za »Splošno koristno delo«	721,22
Refundacija za »Javna dela«	25.310,66
Stanovanjski sklad	3.453,24
Palete, sveče, voščilnice	7.114,40
Drugo (donacije, obresti)	9.021,79
	Skupaj: 45.621,31
	Prihodki skupaj: 1.424.239,11

ODHODKI DELOVANJA ŠKL ZA LETO 2016

Prevozi (gorivo)	6.142,90	
Invest. vzdr. + zavar. (vozni park)	8.325,05	
Prostori in oprema (najemnine, vzdr., energija)	14.223,87	
Stroški vzdr. integracijske hiše	10.000,00	
Str. skladiščenja EU hrane + prevozi	18.804,96	
Komunikacija (pošta, tel., internet)	9.388,52	
Pisarniški material	4.685,01	
Tisk	7.919,06	
Izobraževanje in intelektualne stor.	6.404,90	
Str. plač. prometa	2.961,20	
Sveče	10.153,57	
Drugo	12.666,30	
	Material in storitve:	111.675,34
Plače redno zaposlenih	178.236,33	
Plače iz naslova javnih del	35.046,36	
Stroški prostovoljcev	7.338,71	
Podjemne pogodbe	11.041,94	
Splošno koristno delo	2.051,41	
	Stroški dela:	233.714,75
Amortizacija, odpisi R7, st. zemlj.	6.309,29	
	Ostalo:	6.309,29
	Skupaj odhodki delovanja:	351.699,38
Od tega refundirano za palete in sveče	7.114,40	
Od tega refundirani stroški dela	30.016,01	
Od tega pokrito iz programov financirjev	169.985,81	
Od tega vrednost svetovalne pomoči	11.797,00	
	Obremenitev skladov iz naslova delovanja:	132.786,16

REALIZIRANA POMOČ ŠKL IN ŽUPNIJSKIH KARITAS V LJUBLJANSKI NADŠKOFIJI 2016

Škofijska karitas Ljubljana		
	Hrana - standardni paketi	199.836,78
	EU hrana	477.834,56
	Plačilo položnic	101.961,85
	Akcija Šolske potrebščine	90.954,00
	Akcija Družina	62.250,00
	Pomoč v BIH	21.584,83
	Tujina	46.495,97
	Namenske pomoči	6.943,10
	Zaupanje	8.116,99
	Počitnice družin in otrok	7.771,50
	Botrstvo	6.041,20
	Plaz - anuitete	4.462,44
	Drugo	563,42
	Skupaj:	1.034.816,64
Ostale pomoči		
	Podarjena hrana	350.000,00
	Podarjeni zvezki (akcija SK)	15.000,00
	Sadje embargo Rusija	171.750,00
	Rabljena oblačila in ostala oprema	180.000,00
	Skupaj:	716.750,00
Župnijske karitas		
	Pomoč družinam	281.013,02
	Pomoč starejšim	82.384,23
	Pomoč otrokom	101.990,75
	Pomoč brezdomcem	28.117,83
	Pomoč samskim osebam	53.271,57
	Podarjena hrana	168.000,00
	Tujina in ostalo	12.659,08
	Skupaj:	727.436,48
Celotna realizirana pomoč:		2.479.003,12

KOMENTAR K FINANČNEMU POROČILU ZA LETO 2016

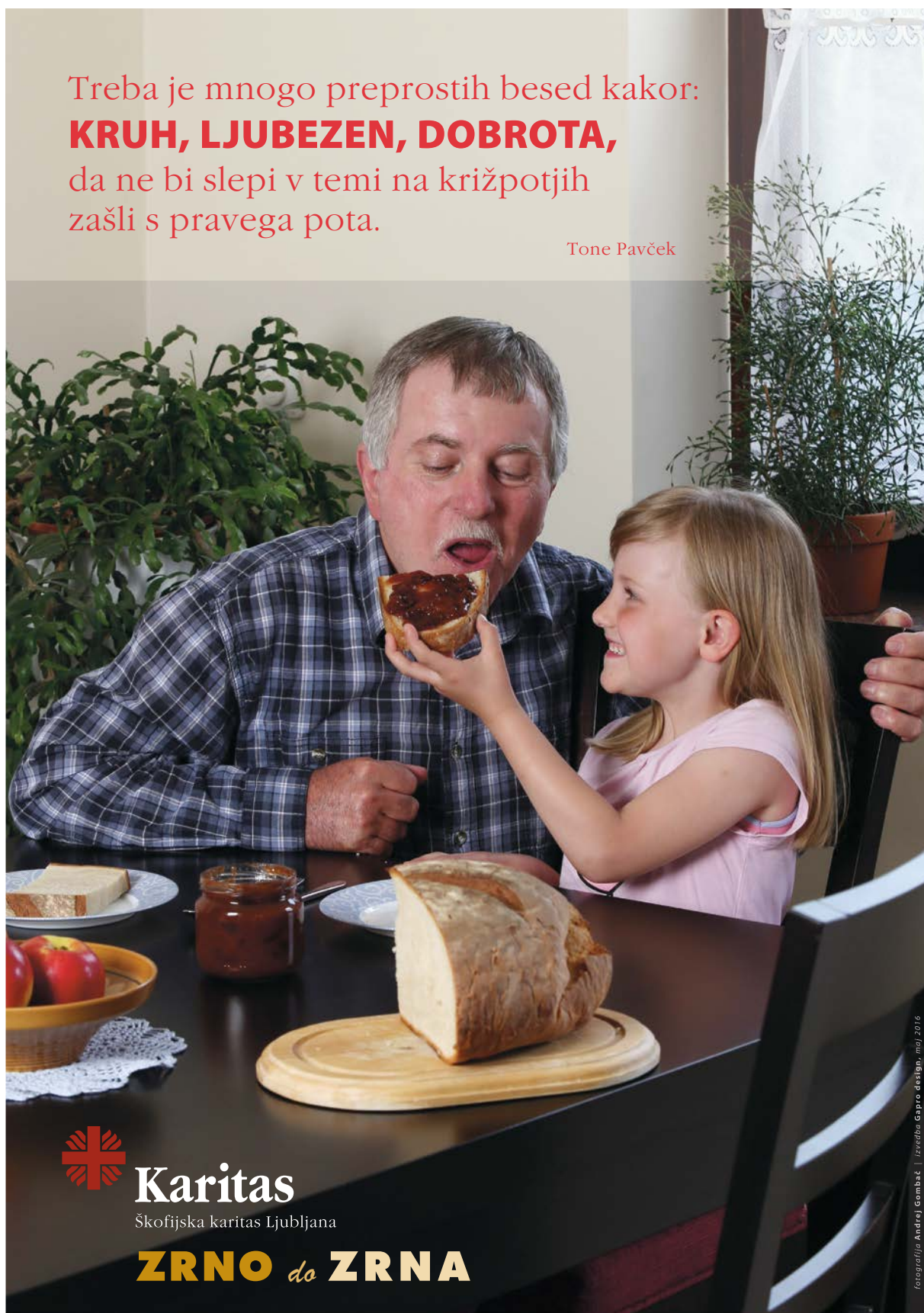
Za leto 2016 prihodki presegajo odhodke za 37.723,09 €. Presežek prihodkov je posledica realiziranih investicij iz sredstev FIHO v višini 43.478,04 €. Za ta osnovna sredstva znaša tekoča amortizacija 3.329,64 €.

Materialni stroški in stroški dela so za leto 2016 višji od istih postavk v letu 2015. Razlog je več kot še enkrat večji obseg na projektu EU-hrane in ponovna realizacija razpisa Zavoda RS za zaposlovanje na področju javnih del. Obe postavki sta v večjem delu refundirani.

Marinka Platnar, Jože Kern

Treba je mnogo preprostih besed kakor:
KRUH, LJUBEZEN, DOBROTA,
da ne bi slepi v temi na križpotjih
zašli s pravega pota.

Tone Pavček

Karitas

Škofijska karitas Ljubljana

ZRNO *do* **ZRNA**

OKVIRNA MERILA IN PRAVILA ZA DODELITEV MATERIALNE POMOČI SOCIALNO OGROŽENIM DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM NA ŠKL

Večkrat se zgodi, da ŽK ne vedo, kako ravnati s prosilci in kakšna dokazila o materialnem stanju družine lahko od njih zahtevajo. Prav tako so tudi prosilci večkrat v dvomih in ne vedo, kaj se z njihovimi dokazili zgodi in kdo vse bo izvedel, v kakšni stiski živijo in kakšne dohodke imajo.

1. ŠKL pomaga posameznikom in družinam, ki bivajo na področju ljubljanske škofije, s hrano, higieniškimi potrebščinami, ozimnico, šolskimi potrebščinami, obleko, obutvijo, posteljnino, po potrebi posredujemo tudi pohištvo in belo tehniko ter z občasnim plačilom položnic.

2. O vsakem prosilcu, ki se redno obrača na Karitas po pomoč, se vodi obrazec o družinskih članih, naslovu, njegovem statusu, skupaj s pomembnimi zabeležkami, ki vplivajo na pomoč. **Prosilce se obravnava po kraju dejanskega bivanja.**

3. Če prosilec še ni uveljavil vseh oblik pomoči, ki jih lahko pridobi pri državnih institucijah, mu svetujemo, kje in kako jih lahko uveljavi.

Pravice iz javnih sredstev:

Denarni prejemki: otroški dodatek, denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, državna štipendija.

Subvencije in znižana plačila: znižano plačilo vrtca, dodatna subvencija malice za učence in dijake, subvencija kosila za učence, subvencija prevozov za dijake in študente, oprostitvev plačila socialnovarstvenih storitev, prispevek k plačilu družinskega pomočnika, subvencija najemnine, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Pravico do otroškega dodatka ima **eden od staršev s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji, do 18. leta starosti otroka**, če izpolnjuje tudi druge pogoje po zakonu, ki ureja družinske prejemke. Dodatni pogoj, določen v Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, **je dejansko bivanje v Sloveniji.**

4. Če prosilec prosi za materialno pomoč, je potrebno ugotoviti višino dohodka na družinskega čla-

na, zato mora ob razgovoru predložiti dokazila o dohodku vseh družinskih članov. Na podlagi teh dokazil se ugotovi, kakšno obliko in višino pomoči lahko pričakuje pri Karitas.

5. Prosilec se najprej obravnava na področju delovanja ŽK. Če ŽK nima sredstev oziroma ne zmore sama rešiti težav prosilca, se po pomoč lahko obrne na ŠKL s popolno prosilčevo prošnjo.

6. Ko se nekdo prvič obrne na Karitas za pomoč in prinese potrdila o materialnem stanju družine, **podpiše izjavo, s katero dovoli, da Karitas zbere osebne podatke vseh družinskih članov za namen reševanja prošnje.**

7. Samo potrdilo centra za socialno delo o obravnavi ter zavoda za zaposlovanje o prijavi nista dovolj za dodelitev pomoči.

8. Vsi podatki o prosilcih so strogo varovani in zaupni. O njih govorimo samo s sodelavci na sestankih, kjer se dogovarjamo o obliki pomoči. Problemov strank ne nosimo domov in se o njih ne pogovarjamo z znanci.

9. Pri svojem delu moramo upoštevati in se ravnati po **Kodeksu etičnih načel za sodelavce Karitas.**

10. Pomoč se prosilcem dodeli na podlagi:

- prošnje družine ali posameznika (prošnjo napiše družina sama),
- priporočila ŽK ali župnije,
- priporočila državnih institucij (CSD, šola, patronažna služba ...) ali nevladnih organizacij,
- dokazil o dohodku družine.

11. Dokazila za ugotavljanje potrebnosti pomoči:

- zadnja plačilna lista,
- zadnji odrezek ali izpisek od pokojnine,
- potrdila o prejetih nadomestilih osebnega dohodka (bolniško nadomestilo, nadomestilo za brezposelnost),
- zadnja odločba o otroškem dodatku,
- potrdilo ZZZS o brezposelnosti,
- preživnina, ki jo prejemajo otroci,

- avtorsko delo,
- dohodki iz premoženja,
- dohodki iz kmetijske dejavnosti in katastrski dohodek,
- dohodki iz dejavnosti,
- družinske pokojnine otrok,
- odločba o subvenciji najemnine,
- odločba o prejeti denarni socialni pomoči.

Zneski socialne pomoči od 1. 1. 2017 so pojasnjeni v spodnji tabeli.

Denarna socialna pomoč je **odvisna od višine dohodkov, števila družinskih članov, premoženja, prihrankov ter zagotovljene oskrbe in morebitnega obstoja krivdnega razloga** (npr. neprijavljenost pri Zavodu RS za zaposlovanje, prestajanje zaporne kazni ...).

13. Ko seštejemo vse prihodke, jih delimo s številom družinskih članov. Tako dobimo cenzus za pomoč v hrani.

Pri Karitas je cenzus za eno osebo, ki živi sama, brez drugih sredstev za preživljanje, 400 €. Če živita skupaj dve odrasli osebi brez drugih sredstev za preživetje, je cenzus za drugo osebo 250 € (skupaj 650 €), za vsakega otroka, ki so ga starši dolžni preživljati, pa še dodatnih 250 €. Krediti in dolgovi se pri cenzusu ne upoštevajo. Cenzus za pomoč v hrani je za starejšo upokojeno osebo, ki živi sama, 480 €.

14. Oseba, ki ne presega cenzusa, je vsakih osem tednov upravičena do pomoči v hrani in higienskih potrebščinah. Družina z do dvema članoma prejme

Status 2017	utež	znesek (v €)
prvo odraslo osebo ali samsko osebo ali odraslo osebo, ki je v institucionalnem varstvu	1	292,56
prvo odraslo osebo ali samsko osebo, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec**	1,28	374,49
prvo odraslo osebo oziroma samsko osebo, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec	1,56	456,39
samsko osebo med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljeno pri zavodu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje	0,7	204,79
samsko osebo, ki je trajno ne zaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali je starejša od 63 let (ženska) oziroma 65 let (moški), ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi	0,76	222,35
vsako naslednjo odraslo osebo	0,57	166,76
vsako naslednjo odraslo osebo, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec	0,85	248,68
vsako naslednjo odraslo osebo, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec	0,71	207,72
prvega otroka, ki je najstarejši	0,76	222,35
vsakega naslednjega otroka	0,66	193,09
povečanje za vsakega otroka v enostarševski družini, kadar je drugi od staršev umrl in otrok po njem ne dobiva prejemkov ali je drugi od staršev neznan ali kadar otrok po drugem od staršev prejemkov za preživljanje dejansko ne prejema	0,2	58,51

Vir: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 2017.

Če ima samska oseba določena sredstva, ki so nižja od zneskov, navedenih v tabeli, lahko **znaša denarna socialna pomoč le razliko do višine, določene v tabeli.**

Za družino se denarna socialna pomoč določi tako, da **se seštejejo zgoraj navedeni zneski, ki pripadajo posameznim družinskim članom**, nato pa se od tega **odštejejo skupni dohodki** posameznih družinskih članov, če jih imajo.

12. Odločbo o otroškem dodatku je potrebno predložiti zaradi celotnega pregleda družinskih prejemkov (po novem zakonu se otroški dodatek tudi upošteva kot lasten dohodek).

1 paket, družina s 3–4 člani 2 paketa, s 5–6 člani 3 pakete ... Vsaka družina prejme tudi pralni prašek.

15. V primeru bolezni ali drugih izrednih okoliščin se lahko družini izda več paketov hrane, kot se glasi v točki 14.

16. Oseba, ki ima v najemu neprofitno ali socialno stanovanje, lahko zaprosi za subvencijo stanarine. Prav tako lahko osebe z nizkimi plačami zaprosijo za subvencijo na pristojnem centru za socialno delo.

17. V začetku šolskega leta morajo osebe z nizkimi dohodki na šolah zaprositi za subvencioniranje šolske malice in kosila. Tudi republiške štipendije za dijake se vlagajo do začetka septembra na pristojne centre za socialno delo.

18. Glede na ugotovljena dejstva se sodelavci Karitas odločijo, do kakšne pomoči je prosilec upravičen: svetovanje, napotitev na ustrezne ustanove, pomoč v hrani, pomoč v obleki, pomoč pri plačilu položnic.

19. Pri pomoči, ki jo deli, mora ŽK upoštevati normative glede velikosti paketov in cenzuse, ki veljajo na ŠKL.

20. Če ima oseba prihranke oz. premoženje, ki je večje od 48-ih osnovnih zneskov minimalnega dohodka, jim pomoč na centru za socialno delo ne pripada.

21. Denarne socialne pomoči na centru za socialno delo ne pridobijo osebe, ki so brez sredstev za preživetje po lastni krivdi, ki niso prijavljene na zavodu za zaposlovanje, ki so jih z zavoda za zaposlovanje začasno izbrisali, ker se niso redno javljale in si ne prizadevajo, da bi rešile svoj položaj.

22. Prosilci s slovenskim državljanstvom in osebe s stalnim bivanjem imajo enake pravice do pomoči na centru za socialno delo, če so brez sredstev za preživetje (denarna socialna pomoč, otroški dodatek). Tudi Karitas jih obravnava enako kot slovenske državljanke.

23. Pomoč ŠKL mora biti hitra in učinkovita. Teči mora vzporedno z urejanjem drugih pravic.

24. Pred dodelitvijo pomoči je potrebno poiskati vse možne oblike druge pomoči, do katerih je prosilec upravičen. Če osebe, ki so prosile za pomoč, še niso uveljavile vseh oblik pomoči, ki jih nudi država, jih napotimo, da to storijo.

25. Zakon o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05) določa, da so plačila naročnine med drugim oproščeni: socialno ogroženi, invalidi s 100 % telesno okvaro, invalidi z manj kot 100 % telesno okvaro, če jim je priznana pravica do dodatka za pomoč in postrežbo.

Socialna ogroženost se dokazuje le s pravnomočno odločbo organa: za prejemnike trajne denarne socialne pomoči in za prejemnike denarne socialne pomoči po predpisih socialnega varstva, ki ugotavlja upravičenost.

26. S 1. januarjem 2009 so stopile v veljavo spremembe in dopolnitve Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki v 24. členu med drugim določa:

Republika Slovenija zagotavlja iz proračunskih sredstev razliko do polne vrednosti zdravstvenih storitev iz 2. do 6. točke 23. člena tega zakona za zavarovance in po njih zavarovane družinske člane iz prvega odstavka 15. člena tega zakona pod pogojem,

da navedenih pravic nimajo zagotovljenih v celoti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja iz drugega naslova in če izpolnjujejo pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zavarovanju določa, da so prejemniki denarne socialne pomoči s 1. 1. 2009 oproščeni doplačil k osnovnim zdravstvenim storitvam. Na CSD-ju lahko uveljavijo tudi plačilo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

27. Pomoč pri Karitas se dodeli:

- enkratno (nesreča ali drugi izredni dogodki, ki so vplivali na bistveno poslabšanje materialnega stanja),
- priložnostno (pomoč pri nakupu šolskih potrebščin, pomoč v okviru akcije Družina, pomoč v času zdravljenja),

- občasna pomoč (pri plačilu položnic zaradi izpada dohodka, bolezni, materialne stiske).

28. Pomoč se lahko dodeli tudi družinam in posameznikom, ki presegajo cenzus in živijo v težkih materialnih in socialnih okoliščinah, na katere sami ne morejo vplivati in zaradi katerih imajo dodatne stroške (bolezen, invalidnost, naravne nesreče, požar ...).

29. Do občasne pomoči so upravičene tudi družine ali posamezniki, ki sicer ne izpolnjujejo pogojev za prejemanje redne pomoči, vendar so se zaradi izrednih stroškov znašli v materialni stiski:

- upravičenost do manjših oblik pomoči ob predložitvi vseh dokazil o dohodku do trikrat letno presoja tajništvo ŠKL (plačilo osnovnih položnic za vodo, stanarino, elektriko ...),

- upravičenost do enkratne pomoči do 500 € presoja člani tajništva ŠKL ob predložitvi vseh dokazil o dohodku (nakup kurjave, plačilo poročila za elektriko ...),

- upravičenost do ostale višje pomoči, vendar ne višje kot 2.500,00 €, prav tako presoja tajništvo ŠKL, vendar v sodelovanju z ŽK, CSD, šolo, ob predložitvi vseh dokazil o dohodku in, če je možno, obisku na domu. Pri teh oblikah pomoči pričakujemo tudi sodelovanje širše lokalne skupnosti z zbiranjem sredstev (akcija ZaUpanje).

30. Pomoč v obliki hrane iz intervencijskih zalog EU-ja lahko dobijo naslednje kategorije prosilcev:

- Prva skupina so samohranilke z otroki, družine z mladoletnimi otroki, predvsem tiste, kjer so starši prejemniki DSP ali pa je vsaj eden od staršev brezposeln, posamezniki prejemniki DSP, prejemniki iz nadomestil invalidskega zavarovanja ali invalidske

pokojnine ter tisti, ki so brezposelni. V to skupino sodijo tudi starejši z najnižjimi pokojninami, ki živijo sami, najpogosteje v urbanem okolju. Pogosto jih spremlja tudi bolezen.

– Druga skupina so brezdomne osebe, ki niso vključene v oskrbo socialnovarstvenih programov. Na naših ŽK prejemajo obrok hrane in imajo možnost urejanja osebne higiene. V to kategorijo sodijo tudi romske družine.

– Tretja skupina so osebe, ki se znajdejo v trenutni stiski in potrebujejo prvo pomoč (stečaj, deložacija, naravne nesreče, zamude izplačil plač).

– Brezdomne in druge osebe v socialnovarstvenih programih Karitas (zavetišča, dnevni centri, materinski domovi, varne hiše, sprejemni terapevtski centri za odvisnike ...).

– Tujci z delovnimi vizami, ki so izgubili zaposlitev in so z družinami ostali pri nas, in begunci.

– Starejši in drugi upravičenci, ki se sami praviloma ne prepoznajo za socialno ogrožene, vendar po objektivnih merilih spadajo v kategorijo najbolj ogroženih. V to kategorijo sodijo tudi starejši, ki jih obiskujete na domu (2x letno za božič in veliko noč). Te morate tudi vpisati v dokument o razdelitvi. V evidenci končnih prejemnikov se beležijo kot osebe, stare nad 65 let.

– Druge osebe, ki sebe prepoznavajo kot socialno ogrožene.

– Pri vključevanju uporabnikov se upoštevajo tudi posebne okoliščine, kot so zadolženost, neurejene razmere za bivanje, bolezen, invalidnost ter druge izredne razmere, ki niso predmet formalnih dokazil.

Prosilci, ki prejemajo samo hrano iz intervencijskih zalog EU-ja, morajo prav tako predložiti dokazila o dohodku (oz. v izjemnih primerih pomoč dodelite brez dokazil, vendar pa morate vpisati zabeležko, zakaj je upravičen do pomoči). Prejeta pomoč se evidentira v skladu s pravili in obrazci, ki jih vsako leto določi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, pred začetkom razdeljevanja.

31. Pri razdeljevanju hrane iz intervencijskih zalog EU-ja moramo izvajati in beležiti tudi t. i. spremljevalne ukrepe. **Spremljevalni ukrepi so vse oblike razgovorov, spremljanja, opolnomočenja, posredovanja informacij, svetovanja.**

32. Do varstvenega dodatka so upravičeni:

– državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji,

– tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji in stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji,

– osebe, ki lahko varstveni dodatek uveljavljajo na podlagi mednarodnih aktov, ki obvezujejo Republiko Slovenijo, in so:

– trajno nezaposljivi ali trajno nezmožni za delo ali starejši od 63 let (ženske) oziroma od 65 let (moški) in niso delovno aktivni (niso zaposleni) in

– so upravičeni do denarne socialne pomoči oziroma bi lahko bili upravičeni do denarne socialne pomoči ali

– če njihov dohodek oziroma lastni dohodek družine presega cenzus za pridobitev denarne socialne pomoči, ne presega pa cenzusa za varstveni dodatek.

Višina varstvenega dodatka – če ima oseba tudi lastni dohodek, se varstveni dodatek določi v višini razlike med 476,87 € in lastnim dohodkom (če ima upravičenec 400 € pokojnine, je upravičen do 76,87 € varstvenega dodatka). Za pridobitev varstvenega dodatka se ne upoštevajo denarna sredstva (prihranki) samske osebe in višini do 2.500 € oziroma do 3.500 € pri družini.

Z varstvenim dodatkom se upravičencem **za čas prebivanja v Republiki Sloveniji** zagotavljajo sredstva za kritje življenjskih stroškov, ki nastanejo v daljšem časovnem obdobju (stroški z vzdrževanjem stanovanja, nadomeščanjem trajnih potrošnih dobrin, ...) in niso stroški za zagotavljanje minimalnih življenjskih potreb. Varstveni dodatek je namenjen osebam, ki si materialne varnosti ne morejo zagotoviti zaradi okoliščin, na katere sami ne morejo vplivati.

Pri ugotavljanju upravičenosti do varstvenega dodatka se med drugim (dohodki in premoženje) preverja tudi, ali si vlagatelj lahko zagotovi preživetje s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati (npr. polnoletni otroci).

Če je upravičenec do varstvenega dodatka lastnik nepremičnine, ki je vredna več kot 120.000,00 € se mu z odločbo o upravičenosti do varstvenega dodatka prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je, v korist Republike Slovenije. Prejemniki varstvenega dodatka, ki so lastniki nepremičnine, le-te v času prejemanja varstvenega dodatka ne smejo odtujiti (prodati, podariti, ...) ali obremeniti.

Dedovanje premoženja zapustnika, ki je prejemal varstveni dodatek po Zakonu o socialno varstvenih prejemkih, se omeji do višine 2/3 prejete pomoči iz naslova varstvenega dodatka.

Alenka Petek

PA ŠE NEKAJ O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV

Pred sprejetjem nove zakonodaje so bila merila in pogoji za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev v Sloveniji različni, prav tako so različne opredelitve posameznih kategorij in parametrov, zato je bil sistem nepregleden in neučinkovit ter je dopuščal precejšnjo možnost zlorab. Z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) se po novem uvaja enotna vstopna točka za pridobitev katere koli izmed enajstih v zakonu urejenih pravic do denarnih prejemkov, subvencij in znižanih plačil in se po novem odda le ena vloga. Ugotavljanje materialnega stanja posameznika ali družine, ki bo zaprosila za denarno socialno pomoč, bo temeljitejše in doslednejše, saj bodo socialni delavci upoštevali vse vrste dohodkov in tudi premoženje, torej nepremičnine, osebna vozila, plovila, vrednostne papirje, vezane vloge in podobno. Upoštevanje premoženja prosilcev naj bi omogočilo pravičnejše razdeljevanje pomoči in jo zagotovilo socialno najbolj ogroženim.

Pri nepremičninah se bosta upoštevali tako njihova vrednost kot velikost. Izvzeta bodo stanovanja, v katerih prosilec živi, a le, če ne bodo presejala tako imenovane primerne kvadrature. Če denimo upokojenka sama živi v 90 m² velikem stanovanju, bo nje-no stanovanje po novih pravilih za 30 m² preveliko, saj se kot primerno za enočlansko gospodinjstvo šteje 60 m². Če bo upokojenka želela še naprej prejemati socialno pomoč, ji bo center za socialno delo teh 30 m² presežka pomnožil z vrednostjo povprečnega kvadratnega metra stanovanja v regiji. Premoženje se bo preračunalo v fiktivni dohodek.

Če živite v večji nepremičnini, kot določa zakon, pa to lahko vpliva na upravičenost in višino transferjev. Za enočlansko družino po zakonu zadostuje 60 m², za dvočlansko 90 m², za tričlansko 110 m², za štiričlansko pa 130 m² uporabne površine.

Denarna socialna pomoč za tiste, ki so se začasno znašli v poslabšanem socialnem položaju, trenutno znaša 292,56 €.

Pri višini plačila vrtca se upošteva povprečni neto dohodek na osebo in ne bruto znesek.

Pravico države, da zahteva povrnitev izplačane socialne pomoči, je uveljavil že Zakon o dedovanju, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS in velja že od leta 1977. Določbi 128. in 129. člena, ki to področje urejata, sta bili sicer leta 2001 spremenjeni, vendar ne vsebinsko.

Načelo socialne države in pravičnosti je zapisano v 129. členu Zakona o dedovanju, ki pravi, da se država lahko odpove svojemu zahtevku, če so tudi zapustnikovi dediči, žena in otroci socialno ogroženi oziroma potrebni pomoči. Pomoč države socialno ogroženemu posamezniku ni enostavno darilo, temveč je po svoji vsebini nekakšno posojilo, ki pa ga upravičenec ni dolžan vrniti za časa svojega življenja. Ni torej razloga, da bi po smrti posameznika, katerega zapuščina je bila ustvarjena (ali ohranjena) tudi s pomočjo prejete pomoči, to podedovali dediči, ki takšne pomoči ne potrebujejo.

Prejemniki denarne socialne pomoči, ki opravljajo prostovoljno delo, lahko uveljavljajo dodatek za delovno aktivnost.

Dodatek za delovno aktivnost (tudi za opravljanje prostovoljnega dela) je dodatek k denarni socialni pomoči in je namenjen spodbujanju ljudi k delu ali k ohranjanju zaposlitve. To pomeni, da je dodatek za delovno aktivnost **le del denarne socialne pomoči in ne samostojni prejemek**. Dodatek lahko dobijo le tiste osebe, ki zaprosijo za denarno socialno pomoč (tisti, ki že prejemajo denarno socialno pomoč, morajo izpolniti obrazec za sporočanje sprememb in predložiti kopijo dogovora o prostovoljstvu na pristojni CSD). Če oseba izpolnjuje pogoje za denarno socialno pomoč, potem je lahko znesek te pomoči višji za dodatek za delovno aktivnost, če ta oseba predloži pisni dogovor o opravljanju prostovoljskega dela. Torej:

- Dodatek za delovno aktivnost ni samostojni prejemek.

- Do dodatka (poleg denarne socialne pomoči) so upravičeni le tisti, ki oddajo vlogo za denarno socialno pomoč in izpolnjujejo pogoje za prejem pomoči.

– Vloga za denarno socialno pomoč ne more vsebovati le zahteve po dodatku za delovno aktivnost.

128. člen Zakona o dedovanju določa omejitve dedovanja premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu. Dediči prejemnika denarne socialne pomoči morajo vrniti znesek v višini celotne socialne pomoči. Ker se denarna socialna pomoč poveča za dodatek za delovno aktivnost, se pri dedovanju upošteva skupaj z denarno socialno pomočjo. Torej dodatek za delovno aktivnost ni izvzet iz zneska, ki ga je potrebno vrniti.

Samemu prejemniku ni potrebno vračati denarne socialne pomoči, četudi dobi službo ali če sam podeduje premoženje. Logika tega člena je naslednja: **pomoč dobivajo le osebe, ki se same ne morejo preživljati, torej nimajo premoženja.** Če se po smrti ugotovi, da prejemnik denarne socialne pomoči ima premoženje, je to premoženje večje, kakor bi bilo, če prejemnik sredstev ne bi dobival (premoženje je večje za vsoto vseh prejetih sredstev). Država

meni, da bi bilo nepošteno, da bi dediči lahko dedovali to vsoto, ki je bila namenjena golemu preživetju in ne povečevanju premoženja.

V primeru, da so tudi dediči sami prejemniki denarne socialne pomoči, se država/občina odpo-ve zahtevku za vračanje tega zneska.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnovarstvenih prejemkih je omilil socialno zakonodajo na naslednje načine:

– Dediči morajo vrniti dve tretjini vrednosti pre-jete pomoči (denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka), tretjine pa ne.

– Ni treba vračati denarne socialne pomoči in iz-redne denarne socialne pomoči, ki jo je oseba prejela manj kot 12-krat.

– V primeru, da je oseba denarno socialno pomoč prejela dlje časa, dedičem država skupni znesek pre-jete pomoči zmanjša za 12 najvišjih zaporednih prejemkov.

Alenka Petek

ZAHVALA DONATORJEM

Iskreno se zahvaljujemo vsem sofinancerjem in donatorjem, ki skupaj z nami lajšajo stiske ljudi:

Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS

Mestna občina Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DEJAVNOST SOFINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim

Zavod RS za zaposlovanje

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

Alpina, d.o.o.

Atlantic Trade, d.o.o.

Avtoprevoznništvo Bergant

Avtohiša Kavčič, d.o.o. - Peugeot

Barilla Adriatik, d.o.o.

Bim Trade, d.o.o.

Biovat, d.o.o.

BolNatur, Marko Zupan s.p.

Burgox, d.o.o.

Celjska Mohorjeva družba

Cistercijanska opatija Stična

Delo, d.d.

DON DON, d.o.o.

Droga Kolinska, d.d.

Družina, d.o.o., slovenska katoliška založba

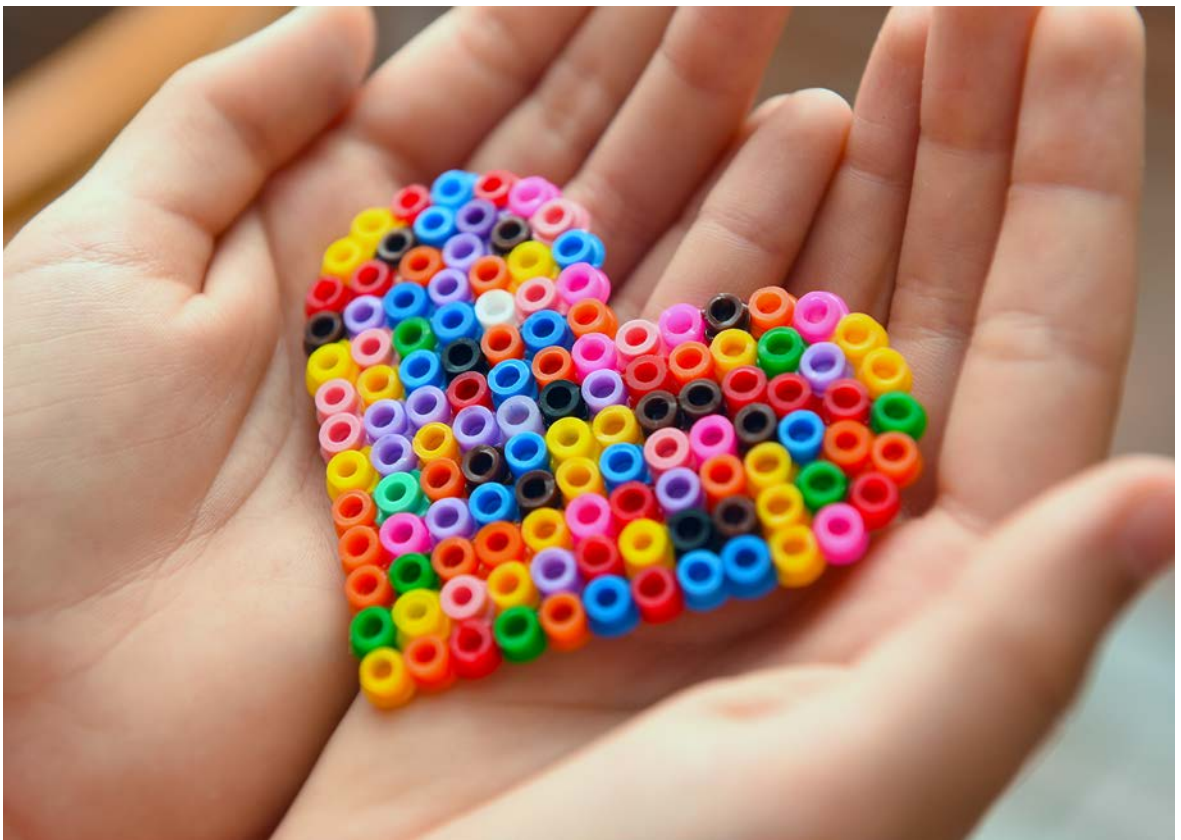
Dukat S, d.o.o.

DZS, založništvo in trgovina, d.d.

Erato d.o.o., Trgovina Promod
Er Marketing, poslovne storitve, d.o.o.
Erfa, trgovsko podjetje, d.o.o.
Frigologo, d.o.o.
Gapro, d.o.o.
Gomilar, d.o.o.
Gostinstvo Per
Hofer, d.o.o.
Iskratel, telekomunikacijski sistemi, d.o.o.
Krik Aksum, d.o.o.
Kušar biro, d.o.o.
Ljubljanske mlekarne, d.d.
Mars Overseas Holdings, d.o.o.
Mercator, d.d.
Merit international, d.o.o.
Metropolitana, d.o.o.
Pošta Slovenije - PS Logistika
Mladinska knjiga Trgovina, d.d.
Modri sistemi, d.o.o.
Orbico Slovenia, d.o.o.
Podravka trgovsko podjetje, d.o.o.
Pomurka, d.d.
Prodis, d.o.o.
Propiar, d.o.o.
Radio Ognjišče
Salve, d.o.o.
Samostan šolskih sester Repnje
Schenker, d.d.
Spar Slovenija, d.o.o.
Studio Moderna, d.o.o.
Tobačna Grosist, d.o.o.
Zavarovalnica Triglav, d.d.
Žito, d.d.

ZAHVALE PREJEMNIKOV POMOČI

V trenutkih, ki so bili meni in hčerki najtežji, saj se nama je uničila družina, izgubili pa sva tudi dom, ste nama bili pripravljene pomagati. Iz vsega srca se vam zahvaljujemo za vaš prispevek. Tudi vaša donacija je pripomogla, da sva se v novembru preselili v svoje novo stanovanje, ki smo ga zgradili na pogorišču. Življenje se nama bo vrnilo v normalne tire.

Še vedno iščem prave besede, s katerimi bi vam lahko opisala svojo srečo, veselje in presenečenje, s katerim ste na današnji dan posegli v moje srce. Namenili ste nam dodatna sredstva za poplačilo dolga za sinov vrtec. Res sem presrečna. S partnerjem sva pričela živeti novo življenje, poplačujemo dolgove poleg rednih mesečnih obveznosti. Z vašo pomočjo sva vse bližje temu. Hvala in še enkrat hvala, da verjamete v ljudi, kot sva midva.

Izrekam zahvalo vsem, ki ste se potrudili in izkazali razumevanje in finančno pomoč, s katero ste mi po svojih najboljših močeh pomagali odvzeti del finančnega bremena. Tak odnos je potrditev, da imamo tudi na Karitas ljudi, ki se znajo in zmorejo, predvsem pa želijo posvetiti človeku, ki pride k vam po pomoč.

Vsem, res vsem, bi se rada zahvalila za vašo prijaznost, nasmeh in prijazne besede, ki so mi vlivale upanje, ko sem se znašla v hudi stiski.

Še enkrat, najlepša vam hvala in ostanite takšni, kot ste.

Zahvaljujem se Karitas, da so mi omogočili počitnice na morju v Portorožu.

Bila je čudovita izkušnja. Z ostalimi družinami smo se povezali in z nekaterimi se še slišimo.

Bilo je lepo organizirano. Tako, da so bile vsak dan delavnice za otroke, trije kvalitetni obroki prehrane. Imeli smo veliko časa za kopanje. Skupaj smo se tudi kopali. Otroci so se med seboj družili. Tako smo imeli starši veliko časa zase.

Drug drugemu smo povedali svoje zgodbe. Skupaj smo jokali in bili drug drugemu v tolažbo. Vsak od nas je imel težko zgodbo za sabo. Tako smo lažje drug drugemu odprli svoje rane.

Zame je bil to več kot dopust. Sploh ne vem, če sem se kdaj v zadnjih desetih letih tako dobro imela. Lahko rečem, da je bil to zame najboljši dopust v zadnjih letih.

Iz srca vam hvala.

KAJ MI POMENI KARITAS?

Da lahko pomagam in prisluhnem ljudem, ki so potrebni pomoči.

Da pomagam ljudem, ki so v raznih stiskah.

Izbijam iz velike družine in nismo imeli vsega v izobilju. Otroci smo si en bonbon z nožem razrezali in delili. Tako gre od malega, deli, delaj, pomagaj ... To je Karitas.

Ker je lažje dajati kot prejemati. Ko daješ, se ti v srcu povrne.

Ker sočustvujem z ubogimi, sem z veseljem sodelavka Karitas.

Karitas mi veliko pomeni. Rada pomagam sočloveku in sodelujem v raznih dobrodelnih akcijah.

Karitas mi veliko pomeni. Pomagam ljudem v stiski in jim delam veselje.

Hvaležnost na obrazu obdarjenca ogreje tudi moje srce in sva oba vesela.

Karitas kot dobrodelna organizacija mi veliko pomeni, zato želim sodelovati in pomagati.

Povabljeni sem bila zraven, da zastopam vas. Takoj sem sprejela. Lepo je pomagati ljudem v stiski.

Lepo je pomagati pomoči potrebnim. Dobro delo osrečuje druge in tudi nas.

Medgeneracijsko sodelovanje.

V življenju sem prejela besedo tolažbe in stisk roke, ko sem to najbolj potrebovala, zato to toplino rada delim tudi sama tolažbe potrebnim.

Pri Karitas se počutim sproščeno, ko lahko komu pomagam. Posnemamo dobrotnike. Lepše je dajati kot prejemati.

Karitas pomeni čutiti sočutje, imeti usmiljenje, nuditi tolažbo in pomoč, prinašati veselje.

Karitas pa je tudi akcija, delo, napor, kajti: »Brez muje se še čevlja ne obuje.« Počutim se svobodna, ko lahko nekaj naredim ali dam, ne da bi pričakovala povračilo.

Vera brez del je mrtva. Bremena drug drugega nosite.

V ŽK sem začela sodelovati po izgubi službe. Želela sem početi nekaj koristnega in ne samo posedati doma. Zanimivo se mi zdi, da sem vse člane poznala že od prej, tukaj pa sem jih spoznala v povsem drugi luči. Prej smo bili samo znanci, sedaj smo prijatelji. Sodelavci ŽK so ljudje, ki so dobri, skrbni in predani poslanstvu služenja. Kaj mi pomeni Karitas? Sprejetost. Služenje. Sreča. Prijateljstvo. Pripadnost. Podpora. Učenje. Tolažba.

Svoje misli in občutja so izrazili prostovoljci ŽK Dobropolje: Francka Marolt, Jožica Grandovec, Darja Klinc, Marija Šuštar, Marija Erčulj, Ana Prijatelj, Darja Žnidaršič, Marija Pogorelec, Cvetka Krašovec, Darja Pajk, Ivanka Zrnec, Stanko Kostanjšek, Renata Jamnik, Anica Jakopič, Jasmina Strnad in Marta Šuštar.

KAZALO

Nagovor ljubljanskega nadškofa	5
Pogled v preteklo leto	7
Kam papež Frančišek vodi Cerkev	8
Obvladovanje težavnih strank	11
Spolne zlorabe	14
Dejanja spreminjajo svet, ne besede	16
Tabori slepih	17
Misli in vtisi udeležencev taborov	19
Področja dela Škofijske karitas Ljubljana	22
Podoba župnijskih Karitas	37
Okvirna merila in pravila za dodelitev materialne pomoči socialno ogroženim družinam in posameznikom na ŠKL	48
Pa še nekaj o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev	52
Zahvala donatorjem	54
Zahvale prejemnikov pomoči	56
Kaj mi pomeni Karitas	58

Stiska

Dober človek prinaša iz dobrega zaklada svojega srca dobro.

(Lk, 6,45)

Dobro drevo ne more roditi slabih sadov in slabo ne dobrih.

(Mt, 18,20)

PODARIMO
2,50 €
vsak mesec
za stiske v Sloveniji

Karitas

Škofijska karitas Ljubljana

